

Buhalterija

apskaitos ir mokesčių apžvalga

Nr. 25–26 (1016–1017) 2025 m. liepos 15 d.

Gerbiamieji prenumeratoriai,

pranešame, kad vasaros mėnesiais savaitraščio „Buhalterija: apskaitos ir mokesčių apžvalga“ didesnės apimties numerius gausite kas antrą savaitę.

Kitas savaitraščio numeris išeis liepos 29 d.

Savaitraščio „Buhalterija“ redakcija

SAVAITĖS MINĖTINOS DIENOS

Liepos 15 d.

ŽALGIRIO MŪŠIO DIENA

1410 m. liepos 15 d. Vytauto ir Jogailos vadovaujama Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė sumušė Vokiečių ordino kariuomenę. Šis mūšis nulėmė ordino galybės pabaigą. Jis įvyko dabartinėje Lenkijos teritorijoje, į pietvakarius nuo Olštyno, prie Grunvaldo kaimelio.

Liepos 17 d.

PASAULIO LIETUVIŲ VIENYBĖS DIENA

Suvenyti Lietuvą norėjo dar karaliai Mindaugas. Dabar Pasaulio lietuvių vienybės dieną siekiama suvienyti po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius, sudaryti sąlygas išeivijai aktyviau dalyvauti Lietuvos gyvenime, jaustis reikalingiems tėvynėje.

**SPECIALUS numeris, skirtas
ir 74-ojo „Pačiolio“ didžiojo
seminaro dalyviams**

Su **21** metais
Jumis jau
Skaito daugiau kaip 3 000 Jūsų kolegų
visoje Lietuvoje!

Mokesčių naujienos

5–7 psl.

MOKESČIŲ REFORMA JAU PATVIRTINTA: štai kas svarbu mums visiems

LR Seimas paskutinėmis birželio dienomis patvirtino daug kartų tobulintą, bet vis tiek prieštaringai vertinamą mokesčių reformą. Keitėsi visi pagrindiniai mokesčių įstatymai: pelno, pridėtinės vertės, gyventojų pajamų, valstybinio socialinio draudimo, nekilnojamojo turto mokesčio, akcizų, mokesčių administravimo ir kiti. Atsirado ir vienas naujas – saugumo įnašo mokestis. Pakeitimai įsigalios nuo 2026 m.

SVEIKINAME!

Liepos 15 d. Bonaventūra, Enrika, Enrikas.

Liepos 16 d. Danguolė, Karmela, Vaigaudas.

Liepos 17 d. Darius, Girėnas, Narvydas.

Liepos 18 d. Eimantas, Ervinas, Kamilė.

Liepos 19 d. Galiganta, Mantgailė, Sakalas.

Liepos 20 d. Alvydas, Aurimas, Eladijus.

Liepos 21 d. Lionginas, Rimvyda, Rimvydė.

Liepos 22 d. Magdalena, Magdė, Mantilas.

Liepos 23 d. Apolinaras, Palius, Polis.

Liepos 24 d. Dargvilė, Kristina, Živilė.

Liepos 25 d. Jokūbas, Kristupas, Valia.

Liepos 26 d. Eigirdė, Milė, Ona.

Liepos 27 d. Nazaras, Suginta, Žintautė.

Liepos 28 d. Augmantas, Vyta, Vytas.

LR Seimas jau patvirtino mokesčių reformą,
kuri įsigalios nuo 2026 m. sausio 1 d.
Patarsime, kaip pasirengti būsimiems pokyčiams.

„Pačiolio“ didysis seminaras

MOKESČIŲ REFORMA:

verslui ir gyventojams svarbūs pokyčiai.
Pasikeitimų apžvalga, specialistų komentarai ir patarimai

JAU KITĄ SAVAITĘ VISOJE LIETUVOJE –

NET 6 VERSLUI IR GYVENTOJAMS SVARBŪS KLAUSIMAI!

1. **Pelno mokestis:** didėjantys mokesčio tarifai, lengvatos ir jų taikymo sąlygų pokyčiai.
2. **Gyventojų pajamų mokestis:** progresiniai tarifai, metinės pajamų sumos apmokestinimas, neapmokestinamosios pajamos ir kitos naujovės.
3. **PVM pakeitimai 2025–2026 m.** Smulkiojo verslo schema ir pirkimų iš ją taikančių asmenų ypatumai. PVM tarifų pokyčiai. Prievolės registruotis PVM mokėtojais Lietuvoje ir ES pokyčiai bei kitos naujovės.
4. **Nekilnojamojo turto mokestis:** progresiniai tarifai, kitokia fizinių asmenų NT apmokestinimo tvarka, mokesčio deklaravimo ir mokėjimo naujovės.
5. **Pensijų kaupimo reforma.**
6. **Kitų mokesčių pakeitimų apžvalga.**

LEKTORIAI: konsultantė ekspertė Oksana GALIN,
auditorius Gintautas DEVEIKIS,
konsultantė ekspertė Marina GUPTOR.

KIEKVIENAS auditorinio ir nuotolinio SEMINARO DALYVIS:

- Gauna išsamią ir naudingą seminaro medžiagą, kurioje nagrinėjami klausimai gausiai iliustruojami praktiniais pavyzdžiais, pateikiamos naudingos buhalterinių ir mokesčių dokumentų bei registrų formos, aktualių juridinių dokumentų pavyzdžiai.
- Gauna seminare nagrinėjamų dokumentų pildomus šablonus.

AUDITORINIAI SEMINARAI VYKS (nuo 10.00 iki 17.00 val.):

• VILNIUJE – **liepos 24 d.**; • KAUNE – **liepos 22 d.**; • KLAIPĖDOJE – **liepos 23 d.**

Auditorinio seminaro kaina – **157 €** (PVM netaikomas). Kodas – DS74.

NUOTOLINIS SEMINARAS VYKS **visoje Lietuvoje nuo rugpjūčio 1 d.!**

Nuotolinio seminaro pirkėjai gauna kokybišką seminaro vaizdo įrašą, išlausyti seminarą gali tiek kartų, kiek reikia, sau patogioje vietoje ir norimu laiku, užduoti rūpimus klausimus lektoriams ir gauti atsakymus el. paštu.

Nuotolinio seminaro kaina **iki liepos 25 d. – 135 €**, nuo liepos 26 d. – 157 €

(PVM netaikomas). Kodas – DS74N.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.
Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (kodai nurodyti prie kainos), **pristatymo adresą**, **tel. numerį** ir **el. pašto adresą**.
Mokėdami už auditorinį seminarą, **BŪTINAI** nurodykite, kuriame mieste norite dalyvauti.

Šiame numeryje skaitykite:

Profesionalus ir patikimas buhalterio PATARĖJAS

4 REDAKCIJOS ŽODIS

A priori

5 MOKESČIŲ NAUJIENOS

Mokesčių reforma jau patvirtinta:
štai kas svarbu mums visiems

8 MOKESČIAI

Marina GUPTOR

Mokestinės pasekmės, kai už
darbuotojų naudojamas asmenines
darbo priemonės ir turtą mokamos
kompensacijos

13 APSKAITA IR ATSKAITOMYBĖ

Dovilė JANKAUSKYTĖ

Galimi veiksmai ir pasekmės,
kai vėluojama išmokėti dividendus

16 KONSULTACIJOS

Produktų pelningumo apskaičiavimas

17 NAUJIENOS

Institucijų naujienos

19 KONSULTACIJOS

UAB „Pačiolis“ ekspertų
konsultacijos

20 KONSULTACIJOS

Valstybinės darbo inspekcijos
specialistų konsultacijos

23 VMI RAŠTAI

Valstybinės mokesčių inspekcijos
raštai

26 REGLAMENTŲ NAUJIENOS

Per savaitę priimtų svarbiausių
naujų norminių aktų ir jų pakeitimų
apžvalga

31 VERTA ŽINOTI

Pasikeitus metų ketvirčiui, atnaujintos
„Sodros“ išmokų ribos

33 ŽMONĖMS

Perkate būstą su paskola? Štai keturi
dalykai, kuriuos būtina apgalvoti

35 ASMENINIAI FINANSAI

Kaip atsakingai investuoti į
kripto valiutas: visas emocijas būtina
vyti šalin

37 ERGONOMIKA

Darbo stolas apie jus pasako daugiau,
nei manote

39 PSICHOLOGIJA

Septyni patarimai, kaip elgtis su
jaunesniu vadovu

41 SVEIKATA

Darbe buhalteris gali pakenkti savo
sveikatai: patarimai, kaip to išvengti

44 MOKESČIŲ KALENDORIUS

Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo
kalendorius

45 POST SCRIPTUM

Palmiros horoskopas buhalteriams

*Būti išmintingam yra geriau negu būti stipriam;
 žinojimas yra svarbesnis už jėgą.
 Senasis Testamentas. Patarlių knyga 24,5*

Buhalterijų
 žvaigždė vėl su-
 spindės? Kas gi

be jų gebės susivokti esą „patvarkytoje“ mokesčių sistemoje. Iš putinistų išmoko: karas ne karas, bet operacija, mokesčių reforma – ne reforma, tik pertvarka. Galima pamanyti, kad bent pusė jos pribuvėjų žino, kas yra mokesčiai ir kas įvardijama reformos sąvoka. Nė už ką nepatikėsiu! **Kuo baigsis ekonominių mažaraščių sukurpta mokesčių pertvarka, niekas negali nė įtarti.** Taip pat ir jie patys, nes matėme, kaip, atsiprašant, svarstė tą „reformą“ ir ką komentavo valdantieji. Išrinktieji stiprūs vien (ir tik) dėl savo formalios padėties. Sako, kad jėgos patrigubėja, kai jas ima taikyti intelektu nepasižymintys subjektai. Kovoja taip, kad drasko net savus. Šitokio širšyno, atrodo, dar niekada nebuvo. Tos bakchanalijos tikriausiai nebesuvaldytų jokia žmogiškoji galia.

Tikėtis ir laukti *Deus ex machina* (Dievo iš mašinos), kuris tarsis antikinio spektaklio pabaigoje nusileidęs iš dangaus išspręs visas problemas, irgi neverta. **Dar taip neseniai kvailių ieškantys pusgalviai ir jais patikėję net ekonominiai leidiniai trimitavo apie robotus, pakeisiančius buhalterius.** Šventas naivumas! Šitai prognozuoti galėjo tik visiškai nemokšos, nė neuostę buhalterinės apskaitos pradmenų. Betgi galėjo susipažinti bent jau su viešąja spauda, kuri jau senokai skelbia buhalteriams net labai geras naujienas. Europos profesinio mokymo plėtos centras prognozuoja, kad **iki 2030 metų daugiausia darbo pasiūlymų sulauks teisės ir apskaitos specialistai**, o visiškai neseniai **Europos institucijos konstatavo, kad joks dirbtinis nepakeis finansinės ir apskaitos sričių specialistų.** Tikra tiesa, tas intelektas, nors ir

debesyse, turėtų būti psichiškai sveikas ir prognozuojamas. Arba dar kažin koks kitoks, kad kartas nuo karto suprastų „pertvarkomą“ mokesčių sistemą. Patikrinta praktikoje: net kvalifikuotų VMI specialistų parengtas intelektualus virtualusis asistentas *Simas* sugeba atsakyti tik į pačius bendriausius „abėcėlinius“ mokesčių klausimus. Kitaip ir būti negali: šalia nuolatos besikeičiančių aplinkybių (jokia save tobulinanti sistema nesuspsės iš paskos!) dar reikalinga patirtis ir intuicija, grindžiamos giliu, kartais netgi pasąmoniniu žinojimu. Laimė, šitą supranta mūsų kolegos, savaitraščio skaitytojai ir „Pačiolio“ mokymų lankytojai.

Vis dėlto istorija liudija, kad **buhalterijų darbas dažnai vertinamas nepakankamai.** Be abejo, prie to prisideda ir *šimto eurų* „buhalteriai“ – patys nė velnio nesuprantantys, kvailinantys savo užsakovus ir griauinantys profesijos įvaizdį. Deja, bet mūsųose be medicininio išsilavinimo gydyti nevalia, o griauti daugelio likimus save tik vadinantiems *buhalteriais* – visada prašom. Suprantama, svarbiausia to priežastis – visiškai silpnos buhalterijų visuomeninės profesinės organizacijos. **Laimė, metai iš metų daugumos mūsų kolegų kvalifikacija akivaizdžiai stiprėja.** Tam padeda ir vis turiningesnis materialus bei dalykinis aprūpinimas. **Mano kartos kolegos gerai prisimena, kaip atkurtosios Nepriklausomybės aušroje negalėjome nė svajoti bent apie dešimtąją šių galimybių dalį.** Tik svarbu pernelyg nenusiraminti: stabtelėjusius kaipmat gali aplenkti konkurentai, o jų, kaip ir kiekvienoje kitoje srityje, – apstu!

Geolimūras Palcinskas

Ad rem

Nauja galimybė pakelti savo kvalifikaciją, išsiaiškinti mokesčių pertvarkos niuansus ir pasirengti praktiniam jos realizavimui nuo 2026 metų pradžios – 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare. Verta pasinaudoti gera proga!

MOKESČIŲ REFORMA JAU PATVIRTINTA: štai kas SVARBU MUMS VISIEMS

LR Seimas paskutinėmis birželio dienomis patvirtino daug kartų tobulintą, bet vis tiek prieštaringai vertinamą mokesčių reformą. Keitėsi visi pagrindiniai mokesčių įstatymai: pelno, pridėtinės vertės, gyventojų pajamų, valstybinio socialinio draudimo, nekilnojamojo turto mokesčio, akcizų, mokesčių administravimo ir kiti. Atsirado ir vienas naujas – saugumo įnašo mokestis. Pakeitimai įsigalios nuo 2026 m.

Įmonėms ir gyventojams svarbios mokesčių naujovės ir rekomendacijos, kaip joms pasiruošti, išsamiai bus aiškinamos „Pačiolio“ 74-ajame didžiajame seminare „**MOKESČIŲ REFORMA: verslui ir gyventojams svarbūs pokyčiai. Pasikeitimų apžvalga, specialistų komentarai ir patarimai**“.

Pateikiame trumpą svarbiausių mokesčių pasikeitimų santrauką.

PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMAI

*Nuo 2026 metų įsigalios **didesni pelno mokesčio tarifai**: standartinis tarifas didinamas nuo 16 proc. iki 17 proc., lengvatinis tarifas smulkiosioms įmonėms didinamas nuo 6 proc. iki 7 proc.

Ekspertė konsultantė Marina Guptor.

Nuo 2026 metų visą tam tikrų ilgalaikio turto grupių įsigijimo kainą įmonės galės atskaityti iš karto – tai naujovė, kuri leis kur kas greičiau susigrąžinti investicijas ir planuoti pelno mokestį. 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare aptarsime šios naujovės taikymo sąlygas ir naudą įmonėms.

*Nuo vienerių iki dvejų metų **pailgintas laikotarpis**, kuriuo naujai įregistruotoms smulkiosios verslo įmonės bus taikomas **0 proc. pelno mokesčio tarifas**.

*Įteisinta galimybė taikyti **momentinį ilgalaikio turto nudėvėjimą** turto grupėms „Mašinos ir įrenginiai“, „Įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės“, „Programinė įranga“, „Įsigytos teisės“, „Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės“. Naujosios lengvatos negalima taikyti turtui, kuriam jau naudojama investicinio projekto lengvata pagal PMĮ 46¹ straipsnį.

*Bus ribojama **mokestinių nuostolių perkėlimo** galimybė. Perkeliama mokestiniai nuostoliai negalės viršyti 70 proc. įmonės apmokestinamųjų pajamų.

*Įmonės galės atskaityti iki 2 500 eurų per metus **stipendijoms**, mokamoms tam tikrų specialybių studentams.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMAI

*Nuo 2026 metų įsigalios trys gyventojų pajamų mokesčio (GPM) tarifai:

- uždirbusiems iki 36 vidutinių darbo užmokesčių (VDU) (apie 84 tūkst. eurų per metus) bus taikomas 20 proc. GPM tarifas;
- uždirbusiems nuo 36 iki 60 VDU (apie 140 tūkst. eurų per metus) – 25 proc. GPM tarifas;
- uždirbusiems dar daugiau – 32 proc. GPM tarifas. Ūkininkams numatyta išimtis: 15 proc. apmokestintos iki 36 VDU siekiančios pajamos, o didesnės pajamos – 20 proc. tarifu.

*Kitas esminis pakeitimas – **sumuojamos visos gyventojo gautos metinės pajamos** (išskyrus gautus dividendus ir opcionų pardavimo pajamas). Todėl net ir nedidelį darbo užmokesį gaunantiems asmenims dėl gautų nenuolatinių pajamų (pvz., turto pardavimo) gali gerokai išaugti GPM tarifas, kuriuo apmokestinamos su darbo santykiais susijusios pajamos.

*Metinėms **individualios veiklos pajamoms**, neviršijančioms 20 tūkst. eurų, išliks 5 proc. tarifas (kaip ir iki šiol, bus taikomas 15 proc. mokesčio kreditas). Didėjant pajamoms, mokesčio kreditas mažės, todėl išaugs taikomas mokesčio tarifas. Viršijus 42 500 eurų pajamų, bus taikomi pagrindiniai GPM tarifai.

*350 eurų viršijančios darbdavio mokamos **sveikatos draudimo įmokos** bus laikomos darbuotojo pajamomis natūra ir apmokestintos.

***Dividendų** pajamoms išliks 15 proc. GPM tarifas.

*Nuo 2027 m. nuspręsta vėl **pradėti taikyti PNPĐ** auginantiems vaikus. Tai būtų taikoma tiek darbo užmokesčio, tiek ir individualios veiklos pajamoms.

■ Išsamiau – „Pačiolio“ 74-ajame didžiajame seminare „MOKEŠČIŲ REFORMA: verslui ir gyventojams svarbūs pokyčiai. Pasikeitimų apžvalga, specialistų komentarai ir patarimai“. ■

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMAI

*Lengvatiniu 5 proc. PVM tarifu (vietoje buvusio 9 proc.) bus apmokestinamos spausdintos bei elektroninės knygos ir neperiodiniai leidiniai.

*Naikinamas 9 proc. lengvatinis PVM tarifas šildymui, malkoms, karštam vandeniui.

*Lengvatinis 9 proc. PVM tarifas didinamas iki 12 proc. apgyvendinimo paslaugoms, keleivių vežimui, meno ir kultūros įstaigų bei renginių lankymui.

*Pelno siekiantiems juridiniams asmenims sudaroma galimybė neapmokestinti PVM teikiamų **socialinių paslaugų**.

Ekspertė konsultantė Oksana Galin.

Viena svarbiausių šių metų PVM naujovių – smulkiojo verslo schemos (SVS) taikymo galimybės. Kas nuo šiol turi taikyti SVS, kokios prievolės dėl to atsiranda, kuo ypatingas prekių ir paslaugų pirkimas iš SVS taikančių verslininkų, aptarsime 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Be to, dalis svarbių PVMĮ pakeitimų jau įsigaliojo nuo 2025 m. gegužės 1 d.:

– pasikeitė reikalavimai verslui registruotis PVM mokėtojais Lietuvoje. Jeigu prekių ir (ar) paslaugų pardavimai neviršija 45 tūkst. eurų, tam tikrais atvejais gali atsirasti prievolė registruotis „netikru PVM mokėtoju“. Tačiau smulkusis verslas ir toliau gali taikyti smulkiojo verslo schemą (SVS) Lietuvoje;

– tapo privalu Lietuvoje registruotis PVM mokėtoju, jeigu **įmonė perka paslaugas iš užsienio arba teikia paslaugas ES verslui**. Jeigu prekių ir (ar) paslaugų pardavimai neviršija 45 tūkst. eurų, smulkusis verslas ir toliau gali taikyti smulkiojo verslo schemą (SVS) Lietuvoje;

– pakeista **virtualių renginių** (nuotoliniu būdu teikiamų kultūros, meno, sporto, švietimo, mokslo, mokymo, pramogų ir panašių

paslaugų) **apmokestinimo PVM tvarka**. Kai renginys transliuojamas virtualiai ir paslauga suteikta neapmokestinamajam asmeniui, tokiu atveju paslaugų suteikimo vieta nustatoma pagal pirkėjo įsikūrimo vietą (buveinės adresą arba fizinio asmens nuolatinę gyvenamąją vietą);

– **PVM mokėtojas turi teisę pasirinkti už PVM neapmokestinamas** finansines paslaugas, nurodytas PVMĮ 28 str. 1–4 dalyse, nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomą, nekilnojamojo pagal prigimtį daikto tiekimą PVM skaičiuoti tik tuo atveju, jeigu minėtos paslaugos teikiamos ar nekilnojamas pagal prigimtį daiktas parduodamas ar kitaip perduodamas apmokestinamajam asmeniui, PVM mokėtojui, netaikančiam SVS Lietuvoje.

NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMAI

*Pakeista **fizinių asmenų valdomo nekomercinio** (gyvenamojo, poilsio, sodų, garažų ir kt.) **turto apmokestinimo tvarka**. Pagrindinis būstas, kuriame jo savininkas yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą, yra neapmokestinamas, jeigu jo vertė neviršija 450 tūkst. eurų (kai būstą valdo vienas savininkas). Šią ribą viršijanti suma bus apmokestinta savivaldybių tarybų nustatyto tarifu.

***Nepagrindiniu būstu** laikomas nekomercinis turtas neapmokestinamas, jeigu jo vertė neviršija 50 tūkst. eurų. Viršijus šią ribą, turtas apmokestinamas progresyviai: iki 200 tūkst. eurų – 0,2 proc., iki 400 tūkst. eurų – 0,4 proc., iki 600 tūkst. eurų – 0,6 proc., iki 1 mln. eurų – 0,8 proc., brangesnis – 1 proc.

***Kiti apmokestinimo pakeitimai**: nebaigto statyti būsto apmokestinimas, kai statyba tęsiasi daugiau kaip 10 m., galimybė taikyti iki 5 proc. mokesčio tarifą apleistiems pastatams, turto mokesinės vertės perskaičiavimo periodiškumas kas 3 m. ir kiti.

***Įmonių valdomo nekilnojamojo turto** apmokestinamas nesikeis. Mokesčių tarifus, kaip ir iki šiol, nustatys savivaldybių tarybos.

Auditorius Gintautas Deveikis.

Seimas patvirtino „eilinę“ pensijų reformą. Dirbantiems skirtas 2 metų terminas apsispręsti dėl tolesnio kaupimo II pensijų pakopos fonduose. Įmonių buhalteriams taip pat teks papildomai stebėti ši darbuotojų apsisprendimą, nes nuo to priklausys socialinio draudimo įmokų tarifai. Apie pensijų reformą ir kitas mokesčių naujoves – 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

KITI MOKESČIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMAI

*Įvedamas naujas **saugumo įnašo mokestis**. Juo bus apmokestinta:

– 10 proc. tarifu – ne gyvybės draudimo sutarčių (pvz., turto, kelionių draudimo) įmokos;

– 0 proc. tarifas taikomas privalomajam civilinės atsakomybės draudimui, sudarytam su fiziniais asmenimis.

Mokestį apskaičiuos ir sumokės Lietuvoje veikiančios draudimo bendrovės.

***Akcizų įstatymo pataisos**. Bus apmokestinti nealkoholiniai saldinti gėrimai. Numatyti du cukraus mokesčio tarifai – 7,4 euro tarifas bus taikomas, kai cukraus kiekis 100 mililitrų neviršys 8 gramų, jį viršijus – 21 euras. Pastarasis tarifas bus taikomas ir energiniams gėrimams. ☘

Cukermanas rengiasi pasirašyti draudimo sutartį. Jis nepatikliai žiūri į draudimo agentą, į polisą ir klausia:

- Tai jeigu mano tvartas sudegs, aš tikrai gausiu šimtą tūkstančių?
- Be abejo. Suprantama, tik jeigu pats jo nepadegsit.
- Na va, taip ir jaučiau, kad čia slypi kažkokia apgaulė...

MOKESTINĖS PASEKMĖS, kai už darbuotojų naudojamas asmenines darbo priemones ir turtą mokamos kompensacijos

Marina GUPTOR
Konsultantė ekspertė

Darbuotojų asmeninio turto naudojimas, atliekant darbo funkcijas, nėra dažnas reiškinys, išskyrus vienintelį atvejį – kai darbuotojas naudoja savo automobilį. Nors darbdavys privalo aprūpinti darbuotoją visomis reikalingomis darbo priemonėmis, Darbo kodeksas leidžia darbdaviui ir darbuotojui susitarti dėl darbuotojo asmeninio turto naudojimo, jam atliekant darbo funkcijas. Taip pat Darbo kodekse įtvirtinta nuostata, kad šalis turi susitarti dėl kompensacijos už tokio turto naudojimą. Aptarkime tokios kompensacijos mokestines pasekmes įmonei ir darbuotojui.

Kompensacijos pagrindas

Darbo kodeksas (DK) nustato, kad tuo atveju, jeigu darbuotojas savo darbe naudoja asmeninį turtą ar priemones, *darbuotojas ir darbdavys privalo susitarti dėl kompensacijos* už tokių priemonių ir turto naudojimą. Šiais laikais gana paplitęs nuotolinio darbo būdas, todėl darbdavys turi *kompensuoti darbuotojo patirtas išlaidas*, susijusias su darbo priemonių išsigijimu, įsirengimu ir naudojimu. Ši kompensacija nustoma šalių susitarimu.

Vis dėlto ne visais atvejais darbuotojo turto, pavyzdžiui, asmeninio telefono, automobilio, planšetės, kompiuterio, naudojimas darbo reikalais yra pagrindas reikalauti kompensacijos už jo naudojimą darbdavio interesams. Darbuotojas tokį savo turtą gali naudoti dėl patogumo, laikinojo pobūdžio aplinkybių, techninių

sąlygų, išlaidų mažareikšmiškumo – tokiais atvejais vargu ar pavyks susitarti dėl kompensacijos apskaičiavimo. Jeigu turtas naudojamas išimtinai darbo tikslams, kompensacija turėtų būti išmokėta. DK nereglamentuoja kompensacijos už darbuotojų priemonių ar turto naudojimą dydžio ar jo nustatymo sąlygų. Bendruoju atveju, įgyvendindami savo teises ir vykdydami pareigas, darbdaviai ir darbuotojai privalo veikti sąžiningai, bendradarbiauti, nepiktnaudžiauti teise (DK 24 str.).

DK nustatyta: jeigu darbuotojas savo turtą naudoja įmonės veikloje, jam tai turi būti kompensuojama. Jeigu darbuotojas patiria papildomų išlaidų dėl savo darbo (dirbdamas nuotoliniu būdu), tokios išlaidos taip pat turi būti kompensuojamos. DK nustato, kad *kompensacijos dydį ir apskaičiavimo tvarką šalis nustato pačios*.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
2016 m. rugsėjo 14 d.
įstatymu Nr. XII-2603

LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSAS

<...>

31 straipsnis. Turtinių ir neturtinių interesų apsauga

►1. Darbdavys privalo sudaryti darbuotojui sąlygas darbo funkcijai atlikti ir suteikti darbuotojui reikalingas darbo priemones ar turtą. Darbo sutarties šalys susitaria, kad darbuotojas darbo metu naudosis savo priemonėmis ar turta, išskyrus asmenines apsaugos priemones, kuriomis aprūpinti darbuotojus privalo darbdavys. Tokiu atveju susitariama dėl darbuotojui mokamos kompensacijos už jo priemonių ar turto naudojimą.

<...>

52 straipsnis. Nuotolinis darbas

<...>

4. Jeigu dirbdamas nuotoliniu būdu darbuotojas patiria papildomų išlaidų, susijusių su jo darbu, darbo priemonių įsigijimu, išsirengimu ir naudojimu, jos privalo būti kompensuotos. Kompensacijos dydį ir jos mokėjimo sąlygas darbo sutarties šalys nustato susitarimu.

<....>

„Pačiolio“ norminių aktų sąvadai > „Darbo santykiai ir darbo ginčai“ > I. Darbo kodeksas

Mokestinės pasekmės

Bet kokios sumos, kurias darbdavys išmoka savo darbuotojams, vertinamos kelių mokesčių (pelno, gyventojų pajamų ir socialinio draudimo įmokų) atžvilgiu. Apskaičiuojant pelno mokestį, išmokos darbuotojų naudai, jeigu ši nauda yra GPM objektas, pripažįstamos leidžiamais atskaitymais. Sprendžiant klausimą, ar ši kompensacija bus apmokestinama, ar ne, reikia detaliau panagrinėti GPMĮ nuostatas.

GPMĮ 17 straipsnyje nustatyta, kad kompensacijos, nurodytos teisės aktuose, yra neapmokestinamos, išskyrus tam tikras išimtis. *Mokesčių administratorius šio straipsnio komentare išdėstė savo nuomonę dėl kompensacijų neapmokestinimo.* Paaiškėjo, kad ne visos kompensacijos, nurodytos Darbo kodekse, yra neapmokestinamos – mokesčių administratorius pripažino, kad tokios kompensacijos yra neapmokestinamos esant tam tikroms sąlygoms.

Kompensacijų už darbuotojo turto naudojimą įmonės veikloje neapmokestinimo sąlygos

1. Kompensacija darbuotojui turi būti mokama tuo atveju, jeigu šalys susitaria, kad darbuotojas darbo funkcijoms atlikti naudosis savo priemonėmis ar turta, t. y. jeigu asmeninės darbuotojo priemonės bus naudojamos darbo tikslams, šalys turėtų susitarti dėl kompensacijos darbuotojui mokėjimo. Darbo kodeksas nedetalizuoja, kokia tvarka ir koku dokumentu šalys gali įforminti susitarimą dėl darbuotojo priemonių ar turto naudojimo ir kompensacijos mokėjimo. ***Darbo sutartyje arba atskirame susitarime, kuris būtų pridedamas prie darbo sutarties, šalys galėtų dėl to susitarti.***

Nors DK nereglamentuoja susitarimo sąlygų, mokesčių administratoriaus nuomone, jis turi būti patvirtintas raštu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

2002 m. liepos 2 d. Nr. IX-1007
Vilnius

<...>

►17 straipsnis. Neapmokestinamosios pajamos

Pastaba: 17 straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2009 metų ir vėlesnių mokesčių laikotarpių pajamas.

1. Neapmokestinamosios pajamos yra šios:

<...>

5) Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio kompensacijos, įskaitant teisės aktuose nustatytas tiesiogines išmokas pajamų lygiui palaikyti, taip pat kompensacijos, kurių dydžiai nenustatyti, tačiau mokėjimas reglamentuotas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, įskaitant kompensacijas už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą, išskyrus kompensacijas, mokamas gyventojui, kai nutraukiama darbo sutartis ar jos esmę atitinkanti sutartis, ir pinigines kompensacijas už nepanaudotas atostogas;

<...>

„Pačiolio“ norminių aktų sąvadaai > „Gyventojų pajamų mokesčio“ >

I. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas

2. Darbo kodeksas nenustato, kokias savo priemones ar kokią turtą darbuotojas gali naudoti darbo metu, tačiau tai turėtų būti turtas, reikalingas darbo funkcijoms atlikti. Pavyzdžiui, asmeninis darbuotojo kompiuteris, telefonas, automobilis ir pan. *Darbo sutarties šalys kiekvienu atskiru atveju pačios vertina ir taria, ar darbuotojas savo priemones (turtą) naudos darbo tikslams.* Suprantama, skirtingiems darbuotojams reikės skirtingų darbo priemonių. Kilus ginčui, manytina, bus svarbios pareiginės nuostatos arba atliekamų pareigų aprašymas. Priešingu atveju gali būti sudėtinga apginti turto naudojimą atliekant darbo funkcijas. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad kompensacija turi būti apskaičiuojama tik už turto arba priemonių naudojimą darbo metu, todėl reikėtų įvertinti, kokių mastu turtas naudojamas veikloje. Toks naudojimo mastas gali būti išreikštas procentais, pavyzdžiui, darbuotojo turto naudojimo apimtis – 60 procentų. Apskaičiuojant kompensaciją (dažniausiai už automobilius), gali būti taikomas

ir vadinamasis produkcijos metodas, kai kompensacija apskaičiuojama atsižvelgiant į įmonės reikalais nuvažiuotų kilometrų skaičių. Analogiškai gali būti apskaičiuojama ir už naudotas valandas. Svarbu, kad pasirinktas metodas tikrai ir teisingai atspindėtų kompensuojamą turto naudojimą atliekant darbo funkcijas.

3. Darbuotojo pagal DK 31 straipsnio nuostatas gauta kompensacija už darbo metu naudojamas asmenines priemones ar turtą priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms, jeigu, pavyzdžiui, įmonės *apskaitos politikoje yra nustatyta kompensacijos dydžio apskaičiavimo tvarka, asmeninio turto naudojimo sąlygos ir (ar) tokios kompensacijos mokėjimas reglamentuotas darbdavio patvirtintose kompensacijos mokėjimo taisyklėse.* Kompensacijos sudedamąja dalimi gali būti turto nusidėvėjimas, eksploatacinės ir priežiūros (einamojo remonto) sąnaudos. Kuro sąnaudos neįskaitomos į kompensacijos dydį (jos apmokamos darbdavio

■ Bet kokios sumos, kurias darbdavys išmoka savo darbuotojams, vertinamos kelių mokesčių (pelno, gyventojų pajamų ir socialinio draudimo įmokų) atžvilgiu. Apskaičiuojant pelno mokestį, išmokos darbuotojų naudai, jeigu ši nauda yra GPM objektas, pripažįstamos leidžiamais atskaitymais. ■

pagal pateiktus išlaidas patvirtinančius dokumentus, be to, tokios sumos nelaikomos darbuotojo pajamomis). Įmonė savo vidaus dokumentuose turi nurodyti ne tik tai, kad darbuotojams, naudojantiems savo turtą įmonės veikloje, mokama kompensacija, bet ir tokios kompensacijos apskaičiavimo būdą.

4. Kompensacijos dydis turi būti ekonomiškai pagrįstas. Tai svarbiausias ir greičiausiai daug ginčų galintis sukelti reikalavimas, nes nei teisės aktai, nei mokesčių administratorius nepaaiškina, ką reiškia ekonomiškai pagrįstas. Vadinasi, ginčo atveju tik teismas galės tiksliai tai išaiškinti. Ekonomiškumas suprantamas kaip panaudotų išteklių, reikalingų kokiam nors rezultatui gauti (pagaminti prekę, suteikti paslaugą ir pan.), minimizavimas, išlaikant tam tikrą to rezultato kokybę. Ekonomiškumo kriterijus suteikia galimybę pasirinkti geriausią, t. y. ekonomiškiausią arba pigiausią būdą, siekiant konkretaus rezultato. Ekonomiškumo sąvoką taip pat galima nagrinėti atsižvelgiant į Tarptautinius aukščiausiąjų audito institucijų standartus (3 100-asis TAAIS), kur nustatyta, kad, atliekant ekonomiškumo auditą, siekiama išsiaiškinti, kaip audituojamam subjektui pavyko sumažinti išteklių kainą (sąnaudas), atsižvelgiant į atitinkamą jų kokybę. Atliekant tokios rūšies auditą, vertinami tik ištekliai (sąnaudos). Pagrindinis klausimas, ar naudojami ištekliai prieinami laiku, užtikrinant tinkamiausią jų kiekį, kokybę ir geriausią kainą. Vadinasi, ekonomiškumą galima suprasti kaip įmonės patirtas mažiausias sąnaudas norimam rezultatui gauti. Tikėtina, kad ir mokesčių administratorius išmokamą

kompensaciją vertins būtent šiuo aspektu: ar tai protingai įmanoma mažiausia suma (įmonės sąnaudos) už tokio turto naudojimą, atsižvelgiant į naudojimo sąlygas ir dažnumą.

Mokesčių administratorius pateikia tokį apskaičiavimo pavyzdį:

tarkime, kad ekonomiškai pagrįsta galėtų būti laikoma kompensacija, kuri apskaičiuota taip: darbuotojas savo asmeninį kompiuterį, kurio įsigijimo kaina – 600 eurų, 60 proc. naudoja darbo tikslams. Pagal įmonės apskaitos politiką, tokios vertės turtas laikomas ilgalaikiu ir nuderimas per 3 metus, tad per mėnesį mokamos kompensacijos dydis galėtų būti $(600 : 3 : 12) \times 0,6 = 10$ eurų. Darbuotojas už asmeninio kompiuterio, kurį naudoja kaip darbo priemonę, remontą sumokėjo 100 eurų, o darbdavys sumoka 60 eurų vienkartinę kompensaciją: $100 \times 0,6$.

Patirtų išlaidų kompensacija

Kai kompensuojamos patirtos išlaidos, pavyzdžiui, dėl nuotolinio darbo darbuotojui teko įsigyti, pritaikyti arba remontuoti naudojamą turtą (remonto klausimas turėtų būti aptartas kompensacijos dėl turto naudojimo įmonės veikloje taisyklėse ar tvarkoje), neapmokestinamosioms pajamoms gali būti priskirta tokia kompensacijos suma, kuri pagrindžiama išlaidas patvirtinančiais juridinę galią turinčiais dokumentais. Tokios kompensacijos mokėjimo tvarka taip pat turi būti reglamentuota darbdavio patvirtintose kompensacijos mokėjimo taisyklėse.

Vadinasi, jeigu darbuotojas, atlikdamas darbo funkcijas, naudoja savo turtą ir (ar) įrankius, DK reikalauja atlyginti jam tokio turto naudojimą, tačiau nei DK, nei kiti teisės aktai neregamentuoja nei kompensacijos dydžio, nei apskaičiavimo tvarkos, todėl įmonei svarbu detalai aprašyti, kam ir kokiais atvejais išmokama kompensacija, kaip ji apskaičiuojama. Atkreiptinas dėmesys: rengiant tvarką, reikia įvertinti ne tik DK normas, bet ir mokestines pasekmes. Įmonei nepajėgus apginti skiriamos kompensacijos pagrįstumo, kompensacija bus prilyginta su darbo santykiais susijusioms pajamoms ir apmokestinama kaip darbo užmokestis.

REKOMENDACIJOS

■ *Formalizuokite susitarimą ir vidaus dokumentus*

Prie darbo sutarties arba atskiroje sutartyje aiškiai įtvirtinkite, kad darbuotojas naudos savo priemonės ar turtą darbo tikslams ir už tai jam bus mokama kompensacija. Darbo kodeksas nereglamentuoja tokių susitarimų, tad būtina turėti raštišką pagrindą.

Įmonės apskaitos politikoje patvirtinkite kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodiką, mokėjimo grafiką ir reikalingų dokumentų sąrašą, kad būtų aišku, kokios išlaidos įeina į kompensaciją.

■ *Aiški kompensacijos apskaičiavimo tvarka*

Į kompensacijos bazę įtraukite turtui taikomą nusidėvėjimą arba proporcingas eksploatacijos ir remonto sąnaudas, kuro sąnaudas tvarkykite atskirai pagal pateiktus kvitus ar sąskaitas.

Užtikrinkite, kad kompensacijos dydis būtų ekonomiškai pagrįstas, pavyzdžiui, asmeninio

kompiuterio vertę paskirstykite per numatytą amortizacijos laikotarpį ir darbo tikslams naudotų dienų dalį.

■ *GPM*

Jeigu kompensacija mokama pagal Darbo kodekso 31 straipsnį, susitarimą ir įmonės patvirtintas taisykles, darbuotojo gauta suma priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms (GPMĮ 17 str. 1 d. 5 p.).

Svarbu teisingai atskirti, kurias kompensacijas (pvz., už nekonkuravimą ir išėtinės yra apmokestinamos) ir kurias išlaidas galima įtraukti į neapmokestinamąją bazę.

■ *Pelno mokestis*

Darbdavio išmokėtos kompensacijos darbuotojui už asmeninių priemonių naudojimą yra leidžiami atskaitymai pagal PMĮ 17 str. 1 dalį – suma mažina apmokestinamąjį pelną.

Įrašus dokumentuokite atskirose sąnaudų eilutėse (pvz., „Kompensacija už nuosavų priemonių naudojimą“), o ne darbo užmokesčio sąskaitose.

BUHALTERINĖS APSKAITOS, MOKESČIŲ, TEISĖS KONSULTACIJOS

Puikiai pažindami įmones, jų veiklos ypatumus, rinkas, kuriose jos veikia, ir būdami vadybos, finansinės apskaitos, mokesčių ir teisės sričių profesionalai, padedame savo klientams rasti tinkamiausią išeitį iš kasdienių problemų, siūlome sprendimus, kaip jų išvengti ateityje.

- Garantuojame operatyvų aptarnavimą ir nepriekaištingą darbų atlikimą laiku.
- Užtikriname visišką kliento informacijos konfidencialumą.
- Randame individualius sprendimus.

Beveik 30 metų patirtis!

Tel. (0 5) 270 0636, el. paštas konsultacijos@paciolis.lt

Galimi veiksmai ir pasekmės, KAI VĖLUOJAMA IŠMOKĖTI DIVIDENDUS

Baigėsi eilinių visuotinių akcininkų susirinkimų metas, kai buvo tvirtinamos pernai metų finansinės ataskaitos ir skirstomas pelnas. Paskyrus dividendus, Akcinių bendrovių įstatymas įpareigoja juos išmokėti per mėnesį. Deja, gyvenime ne visada pavyksta laikytis šio reikalavimo. Ypač ekonominio nestabilumo laikotarpiais, kai situacija rinkoje gali pasikeisti per naktį. Pasitaiko atvejų, kai paskirti dividendai neišmokami ir keletą metų. Kaip elgtis, kad tai netaptų amžinu įsipareigojimu?

Dovilė JANKAUSKYTĖ

Apskaitos specialistė

Pagal Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnį, visuotinis akcininkų susirinkimas gali priimti sprendimą skirti dividendus, jeigu bendrovė turi nepaskirstytojo pelno. Dividendai gali būti skiriami už finansinius metus ar trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį (vadinamieji tarpiniai dividendai). Šio įstatymo 60 straipsnis nurodo – *dividendus galima išmokėti tik pinigais ir tai turi būti padaryta ne vėliau, kaip per mėnesį nuo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo skirstyti pelną priėmimo dienos*. Kaip elgtis, jeigu įmonė neišmoka dividendų per nustatytą terminą? Įstatymo įpareigojimas yra svarbus ginant akcininkų teises, nes jie įgyja teisę reikalauti dividendų, kaip bet kokios kitos vėluojamos grąžinti skolos. Jeigu

akcininkai, kurie dažnai būna ir įmonės vadovai, žinodami įmonės ekonominę būklę, nėra linkę reikalauti dividendų, jų neišmokėjimas nesukels įmonei neigiamų pasekmių. Tai bus galima padaryti ir vėliau. Kita situacija, jeigu, nesant galimybės artimiausiu metu sumokėti skolą, norima iš viso ją anuliuoti.

Ankstesnio sprendimo skirti dividendus anuliavimas

Sprendimų anuliavimas reiškia tai, kad anksčiau visuotinio akcininkų susirinkimo priimtas sprendimas yra atšaukiamas nuo pat priėmimo momento, lyg jo nebūtų buvę. Tokios procedūros Akcinių bendrovių įstatymas nereglamentuoja. Kitaip tariant, jeigu ankstesnis sprendimas buvo priimtas teisėtai, negalima šiaip sau persigalvoti ir atsisakyti jį vykdyti. Juo labiau kad pats sprendimas sukuria tam tikras prievoles įmonei (paskirtus dividendus užregistruoti finansinėje apskaitoje, juos išmokėti, apmokestinti ir pan.). Tiesa, jeigu sprendimas buvo priimtas apgaulingai, pažeidžiant įstatymo normas ir nustatytą tvarką, jis laikytinas neteisėtu – negaliojančiu nuo jo priėmimo momento. Vadinasi, **anuliuoti priimtus sprendimus galima tik pažeidžiant Akcinių bendrovių įstatymo nuostatas**. Tai gali būti įvairūs procedūriniai pažeidimai, susiję su

■ Akcininkų sprendimas panaikinti anksčiau paskirtus dividendus nesukelia jokių mokesčių pasekmių nei įmonei, nei jos akcininkams. Tai palankiausia išeitis, palyginti su dividendų atsisakymu. ■

visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimu ar balsavimu jame. Pavyzdžiui, kai ne visiems akcininkams tinkamai pranešta apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, kai sprendimui priimti nebuvo reikiamo kvorumo. Arba dividendų skyrimas gali būti pripažintas neteisėtu, jeigu buvo pažeisti įstatymo 59 straipsnyje nustatyti pelno skirstymo apribojimai. Minėto straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad **visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti sprendimo skirti ir išmokėti dividendus, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:**

1) bendrovė **turi neįvykdytų prievolių**, kurių terminai yra suėję iki sprendimo priėmimo;

2) ataskaitinių finansinių metų paskirstytojo pelno (nuostolių) suma **yra neigiamą (gauta nuostolių)**;

3) bendrovės **nuosavas kapitalas yra mažesnis** arba išmokėjus dividendus taptų mažesnis už bendrovės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms išigyti rezervo sumą.

Tikėtina, kad minėtų apribojimų nepaisymas galėtų tapti dažniausia priežastimi, lemiančia anksčiau priimtų visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų anuliovimą. Ypač kalbant apie apribojimą, susijusį su neįvykdytomis prievolėmis. Pagal šią nuostatą, **visuotinio akcininkų susirinkimo dieną negali būti jokių pradelstų skolų ar kitų neįvykdytų prievolių, nepaisant sumos dydžio**, todėl nerekomenduojama, kad akcininkų susirinkimas vyktų darbo užmokesčio, mokesčių ar kitų periodinių įmokų mokėjimo dienomis. Atsižvelgiant į turinio viršenybės prieš formą principą, minėto reikalavimo nesilaikymu gali būti pripažintas atvejis, jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu dividendai bus paskirti paskolos grąžinimo ar kitų didelių mokėjimų išvakarėse, kai įmonės turimo pinigų likučio akivaizdžiai neužtenka šioms prievolėms įvykdyti.

Visuotinio akcininkų susirinkimo ankstesnį sprendimą gali anuliuoti tik vėliau sušauktas susirinkimas, priimdamas naują sprendimą. Dividendų anuliovimas, kaip ir jų skyrimas, įforminamas akcininkų susirinkimo protokolu.

Finansinėje apskaitoje dividendų anuliovimas registruojamas kaip klaidos taisymas. Pagal 7-ojo VAS reikalavimus, jeigu tokia klaida pripažįstama **neesmine**, jos taisymas atliekamas *perspektyviniu* būdu, nekoreguojant ankstesnių laikotarpių finansinių ataskaitų. Tai reiškia, kad naujai sušauktam visuotiniam akcininkų susirinkimui pripažinus ankstesnį sprendimą neteisėtu, būtų naikinamas išipareigojimas akcininkams ir didinamas ataskaitinio laikotarpio nepaskirstytasis pelnas. Ši operacija priskirtina laikotarpiui, kurį įvyko akcininkų susirinkimas, priėmęs sprendimą anuliuoti dividendus.

Jeigu toks anuliovimas būtų pripažintas **eesmine apskaitos klaida**, ją taisyti tektų *retrospektyviniu* būdu. Kadangi patvirtintos ankstesnių laikotarpių finansinės ataskaitos nekeičiamos, klaidos taisymas įtraukiamas į ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, jame perskaičiuojant ankstesnių laikotarpių duomenis. Pavyzdžiui, jeigu dividendus paskyręs akcininkų susirinkimas įvyko 2024 m., o šis sprendimas buvo anuliuotas 2025 m. vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime, vadinasi, sudarant 2025 m. balansą, anuliuotų dividendų suma reikės sumažinti 2024 m. (lyginamosios informacijos) duomenų stulpelyje įrašytus išipareigojimus akcininkams ir padidinti nepaskirstytojo pelno (nuostolių) likutį.

Jeigu sprendimas panaikinti anksčiau paskirtus dividendus yra teisiškai pagrįstas, jis **nesukelia jokių mokestinių pasekmių** nei įmonei, nei jos akcininkams, todėl ekonomine prasme tai palankiausia išeitis, palyginti su toliau aptariamu dividendų atsisakymu.

Dividendų atsisakymas

Akcininkas, kaip bet kuris kreditorius, turi teisę atsisakyti jam priklausančio kreditorinio išipareigojimo – paskirtų dividendų. Kiekvienas akcininkas sprendžia savarankiškai. Vadinasi, gali būti anuliuoti ne visų akcininkų dividendai. Tokiam sprendimui priimti nereikia šaukti ir visuotinio akcininkų susirinkimo.

Dividendų atsisakymas įforminamas akcininko ir įmonės susitarimu. Buvęs išipareigojimas nurašomas jo sumą pripažįstant pajamomis. **VMI laikosi pozicijos, kad, akcininkui atsisakius reikalavimo teisės į dividendus, gyven-tojų pajamų mokesčio atžvilgiu tai prilygsta**

dividendų išmokėjimui, kuriuos akcininkas grąžina įmonei. Vadinas, įmonei atsiranda prievolė nuo atsisakytų dividendų sumos apskaičiuoti 15 proc. GPM (jeigu akcininkas yra fizinis asmuo). Dividendai priskiriami A klasės pajamoms. Be to, atsisakytų dividendų suma pelno mokesčio atžvilgiu tampa apmokestinamosiomis pajamomis.

Kai už akcininko atsisakytus dividendus apskaičiuotą GPM sumoka pati įmonė iš savo lėšų, šią sumą ji gali priskirti leidžiamiesiems atskaitymams. Pačiam akcininkui tai nesukels jokių papildomų mokesčių pasekmių. Kitaip tariant, už jį sumokėto mokesčio suma netaps jo pajamomis natūra ar kita nauda.

Reikia nepamiršti, kad mokestį išskaičiuojantis vienetas per kalendorinį mėnesį išmokėtas (šiuo atveju – atsisakytas) dividendų sumas bendromis sumomis privalo deklaruoti mėnesinėje deklaracijoje GPM313 iki kito mėnesio 15 dienos. Taip pat šias „išmokas“ privalu deklaruoti ir metinėje deklaracijoje GPM312. Kiekvieno akcininko atsisakyta (išmokėta) dividendų suma deklaruojama atskirai.

Neišmokėtų dividendų prilyginimas paskolai

Akcinių bendrovių įstatyme įteisintas reikalavimas dividendus išmokėti per mėnesį reiškia tai, kad, praleidus šį terminą, neišmokėti dividendai **tampa bendrovės kreditoriniu įsipareigojimu akcininkams.** Tuomet jo padengimo būdas, terminai ir sąlygos tampa įmonės ir akcininko tarpusavio susitarimo objektu. Įstatymo reikalavimas dividendus mokėti tik pinigais taikytinas vieną mėnesį nuo dividendų paskelbimo. Vėliau pradelstas įsipareigojimas tarpusavio sutarimu gali būti vykdomas ir kitaip:

- informant kaip akcininkų paskolą bendrovei, numatant jos grąžinimo terminus ir palūkanas arba sutariant dėl beprocentės paskolos,
- įskaitant kaip akcininko ankstesnio įsipareigojimo (jeigu toks buvo) dengimą,
- padengiant kitu įmonės turtu ar įvykdant kitais būdais.

Su kiekvienu akcininku kreditoriumi turėtų būti sudaroma atskira rašytinė sutartis, joje

■ Pagal Akcinių bendrovių įstatymo 14 straipsnio 6 dalį, *akcininkas turi grąžinti bendrovei dividendą, taip pat bet kokią kitą išmoką, susijusią su akcininko turtinių teisių įgyvendinimu, jeigu jie buvo išmokėti pažeidžiant šio Įstatymo imperatyvias normas ir bendrovė įrodo, kad akcininkas tai žinojo ar turėjo žinoti.* ■

nustatant susidariusio kreditorinio įsipareigojimo padengimo būdą, terminus ir kitas sąlygas. Tiesa, dividendų įsipareigojimas gali būti dengiamas ir nesudarius jokie papildomo susitarimo.

Kai neišmokėti dividendai **performinami į akcininko paskolą įmonei**, mokesčių prasme tai **traktuojama kaip dividendų išmokėjimas, kuriuos akcininkas paskolina įmonei**, todėl sutarties sudarymo metu laikoma, kad akcininkas (fizinis asmuo) gavo dividendų pajamas, kurios turi būti apmokestintos 15 proc. GPM. Pažymėtina, kad naujai atsiradęs kreditorinis įsipareigojimas vėliau gali būti dengiamas ne tik pinigais, bet ir kitu turtu, už kurį gali būti mokamos palūkanos. Visos šios sąlygos turėtų būti nustatytos paskolos sutartyje.

Kai atsiradęs įsipareigojimas dėl neišmokėtų dividendų (paskola) padengiamas įmonės **prekėmis ar kitu turtu**, tai traktuojama kaip įprastas pardavimo sandoris, kurio metu atsiradusi akcininko skola įskaitoma su įmonės įsipareigojimu dėl dividendų. Akcininko ir įmonės tarpusavio skolų įskaitymo akto pasirašymas mokesčių tikslais laikomas dividendų išmokėjimu. Vadinas, kaip ir ankstesniais atvejais, atsiranda prievolė apskaičiuoti GPM.

Produktų pelningumo APSKAIČIAVIMAS

Gamindamos produktus, teikdamos paslaugas ar atlikdamos darbus, įmonės nori žinoti jų pelningumą arba atsipirkimą. Tai natūralu, nes kiekvienos įmonės tikslas yra pelninga veikla, kuri susideda iš visų jos produktų pelningumo.

Kaip paprasčiausiu būdu apskaičiuoti objekto (gaminio, paslaugos, darbo ar projekto) pelningumą, kokie rodikliai tam naudojami?

Konsultuoja auditorius Valdas JAGMINAS

Pradėti reikia nuo to, kad pagal aplinkybes gali būti apskaičiuojami įvairūs tam tikro įmonės veiklos objekto (gaminio, paslaugos, darbo ar projekto) savikainos rodikliai. Pirmiausia tai objektų **gamybinė savikaina**, į kurią įskaičiuojamos gamybinės tiesioginės ir netiesioginės išlaidos. Po to įmonėse labai dažnai apskaičiuojama objektų **komercinė savikaina**, į kurią, greta gamybinių išlaidų, dar papildomai įskaičiuojamos pardavimų išlaidos. Galiausiai, tam tikrais svarbiais atvejais apskaičiuojama objektų **pilnoji savikaina**, į kurią dar papildomai įskaičiuojamos įmonės mastu padarytos bendrosios ir administracinės išlaidos.

Kiekvieno objekto (gaminio, paslaugos, darbo ar projekto) pelningumą arba atsipirkimą galima įvertinti keliais lygmenimis. Pirmiausia, iš objekto pardavimo pajamų atėmus jo gamybinę savikainą, apskaičiuojamas tarpinis pelningumo rodiklis, kuris vadinamas **komercine marža**.

Šis rodiklis parodo, kokia objekto pardavimo pajamų dalis lieka įmonei, atėmus objekto pagaminimo išlaidas. Tarkime, produkto X pardavimo pajamos yra 100 €, o gamybinė savikaina – 40 €. Tokiu atveju komercinė marža bus 60 € (100 € – 40 €). Suprantama, šis rodiklis yra tik pradinis ir jokių būdu neatskleidžia tikrojo pelningumo lygmens, todėl dažniausiai apskaičiuojami ir kiti rodikliai. Iš objekto pardavimo pajamų atėmus jo komercinę savikainą, apskaičiuojamas jau daug prasmingesnis tarpinis pelningumo rodiklis – **bendroji marža**. Šis rodiklis parodo, kokia dalis objekto pardavimo pajamų lieka įmonės bendrosioms ir administracinėms išlaidoms padengti ir įmonės pelnui uždirbti. Jeigu produkto X pardavimo pajamos yra 100 €, o jo komercinė savikaina – 70 €, tai bendroji marža bus 30 € (100 € – 70 €). Bendrosios maržos rodiklis dažnu atveju pakankamai aiškiai parodo objekto pelningumo lygį ir kartais nėra jokio poreikio papildomai apskaičiuoti jo galutinio pelningumo rodiklio.

Tiesa, tam tikrais atvejais vis dėlto reikalinga žinoti ir galutinį objekto pelningumą. Tuomet iš objekto pardavimo pajamų atimama jo pilnoji savikaina. Jeigu produkto X pardavimo pajamos yra 100 €, o jo pilnoji savikaina – 90 €, tokio produkto uždirbamas pelnas bus 10 € (100 € – 90 €). Tai jau galutinis pelningumo rodiklis, kuris parodo konkretaus objekto uždirbamą tikro pelno (arba patiriamo nuostolio) sumą. ☘

V. Putvinskio 42a-2
44211 Kaunas
Tel./Fax.: +370 37 201946
El. Paštas: debetas@debetas.lt
www.debetas.lt

Kompiuterizuota
kompleksinė
buhalterinė
apskaita

Debetas_{UAB}
žingsnis į priekį ...

Užs. 1977bam

Institucijų NAUJIENOS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

SEIMAS PRITARĖ ANTROSIOS PENSIJŲ KAUPIMO PAKOPOS SISTEMOS POKYČIAMS

Seimas pritarė Pensijų kaupimo įstatymo pataisoms, kuriomis sutarta nuo 2026 m. keisti antrosios pensijų kaupimo pakopos sistemą.

Pagal priimtus pakeitimus, antroji pensijų kaupimo pakopa bus patrauklesnė ir lankstesnė, bus užtikrintas savanoriškas dalyvių išitraukimas ir įgyvendintas Konstitucinio Teismo nutarimas, numatant galimybes pasitraukti iš kaupimo antrojoje pensijų pakopoje, kai kaupimas tampa apsunkintas ar betikslis.

Atsisakoma automatinio įtraukimo

Seimas nusprendė atsisakyti automatinio gyventojų įtraukimo į antrąją pensijų pakopą. Pokyčiais įtvirtintas savanoriškas kaupimo modelis, t. y. automatinis įtraukimas kas trejus metus pakeistas nuolatiniu kvietimu savanoriškai kaupiti ir visuomenės informavimu apie kaupimo antrojoje pensijų pakopoje galimybes.

Jaunesniems kaip 40 metų asmenims per elektroninio gyventojų aptarnavimo sistemą „Sodra“ kasmet siųs priminimus apie galimybę prisijungti prie kaupimo sistemos.

Norintiems pasitraukti – pereinamasis laikotarpis

Priimtais pakeitimais nuspręsta sudaryti galimybę kaupiantiesiems, kurių netenkina atnaujintos kaupimo sąlygos, pasitraukti iš kaupimo. Asmuo galės atsiimti savo lėšomis į antrąją pensijų pakopą sumokėtas įmokas ir investicinių prieaugių. Už „Sodros“ ar valstybės biudžeto už asmenį įmokėtas pensijų įmokas bus įskačiuojami papildomi pensijų apskaitos vienetai „Sodros“ pensijai.

Seimas taip pat sutarė dėl ilgesnio pereinaimo laikotarpio. Pasitraukti iš kaupimo gyventojai turės galimybę nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Kaupiantiems toliau – papildomos galimybės

Nusprendusiems toliau kaupiti antrojoje pakopoje bus sudaryta galimybė pasirinkti optimalų įmokų dydį, o prireikus – jas stabdyti. Pasirinkę kaupiti antrojoje pensijų pakopoje, gyventojai galės pasirinkti standartinę 3 proc. įmoką, ją didinti, o suprastėjus finansinei situacijai – įmokas stabdyti. Įmokas bus galima stabdyti vieniems metams su galimybe pratęsti šį laikotarpį. Įmokų stabdymo skaičius nebus ribojamas.

Kartu su asmens įmoka dalyviai ir toliau gaus valstybės skatinamąją įmoką – 1,5 proc. nuo už praėjusių metų šalies vidutinio darbo užmokesčio.

UAB „Gabrilė“

- Auditas
- Buhalterinė apskaita
- Konsultacijos

Technikos g. 7–106, Kaunas
Tel. (8~37) 45 73 81, mob. tel. (8~698) 31285
El. paštas: rima.useviciene@gabrilė.lt

Užs. 1976bam

Lankstesnės galimybės atsiimti sukauptas lėšas

Naujomis nuostatomis sutarta, iki sulaukiant senatvės pensijos amžiaus (taikant nustatytą išsiėmimo atskaitymą – 3 proc. išsiimamos sumos), vieną kartą per visą gyvenimą leisti atsiimti 25 proc. sukaupytų lėšų (bet ne daugiau, negu paties gyventojo įmokėtą sumą), o likus 5 metams ar mažiau iki senatvės pensijos amžiaus, leisti visą sukaupytą sumą atsiimti asmenims, sukaupusiems iki pusės privalomo anuiteto sumos. Nustatytas 3 proc. atskaitymas nuo išsiimamų 25 proc. lėšų nebus taikomas, jeigu tokia teise pasinaudos senatvės pensijos amžiaus sulaukęs asmuo.

Neapmokestinant GPM ar kitokiais mokesčiais, bus leidžiama nutraukti kaupimą ir atsiimti visas sukauptas lėšas, kai kaupimas tampa apsunkintas ar betikslis šiais atvejais: netekus 70–100 proc. dalyvumo; nustatyta sunki liga, įtraukta į sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą ligų sąrašą; nustatytas paliatyviosios pagalbos poreikis. Tokiais atvejais žmogui jo **sukauptas turtas bus išmokamas per 30 dienų**.

Pensijų fonde sukaupto pensijų turto dydį, nuo kurio priklauso dalyviui mokėtinos pensijų

išmokos rūšis (t. y. pensijų anuiteto ribą), pensijų anuitetų mokėtojas nustatys kiekvieniems kalendoriniams metams, apskaičiuodamas pagal įstatyme nustatytą formulę.

Preliminariai skaičiuojama, kad 2026 m. riba, nuo kurios atsirastų prievolė išigyti pensijų anuitetą, galėtų būti maždaug 14 861 euras, o riba, nuo kurios būtų sudaryta galimybė dalį sukaupto pensijų turto, viršijančio nustatytą pensijų turto dydį privalomai išigyti anuitetą, gaudant jį kaip vienkartinę išmoką, galėtų sudaryti apie 74 307 eurus.

Dalyviai, kurie iki 2025 m. gruodžio 31 d. bus sudarę periodinės pensijų išmokos sutartį, įsigaliojus šiam įstatymui, turės teisę iki 2027 m. pabaigos kreiptis į pensijų kaupimo bendrovę dėl jiems priklausančio likusio neišmokėto pensijų turto išmokėjimo vienkartine išmoka.

Dalyviai, iki 2025 m. gruodžio 31 d. savanoriškai sudarę pensijų anuiteto sutartį, kai jų sukauptas pensijų turtas buvo mažesnis už Pensijų kaupimo įstatyme nustatytą privalomo pensijų anuiteto išgijimo sumą, turės teisę iki 2027 m. pabaigos kreiptis į „Sodra“ dėl pensijų anuiteto sutarties nutraukimo.

SAVAITINIS
ELEKTRONINIS
LEIDINYS

MOKESČIŲ, APSKAITOS
IR TEISĖS REGLAMENTŲ

NAUJIENTLAIŠKIS

ĮSTATYMAI. NUTARIMAI. ĮSAKYMAI. VMI KOMENTARAI

Pačiolio savaitė

Naujienlaiškis siunčiamas kiekvieną trečiadienį.

Visų buhalteriams aktualių teisės aktų pakeitimų išsamią apžvalgą ir pačius pakeistus reglamentus rasite elektroniniame leidinyje
MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENTLAIŠKIS.

Savaitraščio „Buhalterija“ prenumeratoriai Naujienlaiškį gali įsigyti tik už ~~49~~ 39 € (su PVM).

Tai tik 11 centų per dieną – ir VISUS METUS BŪSITE RAMŪS!

Kreipkitės tel. (0 5) 2700 636, el. paštu savadaipaciolis.lt arba www.paciolis.lt

UAB „PAČIOLIS“ ekspertų konsultacijos

KETINAMO PERLEISTI TURTO APSKAITA

Įmonė nusprendė atsisakyti trijų naudotų automobilių, jau keletą mėnesių jų neeksploatuoja. **Ar šiuos automobilius prieš tai būtina perkelti į trumpalaikio turto sąskaitą?**

Pagal 12-ojo VAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 76 p., buvęs ilgalaikis turtas **turi būti perkeltas į atsargų sąskaitą** kaip ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, **jeigu atitinka šiuos kriterijus:**

- dabartinės būklės turtą, esant įprastoms pardavimo sąlygoms, galima greitai perleisti;
- jo perleidimas turi būti labai tikėtinas (tokiu turtu yra aktyviai prekiaujama rinkoje, o jo pardavimas yra pradėtas, vykdoma aktyvi pirkėjo paieška ir neketinama atsisakyti jį perleisti).

Jeigu įmonė ne tik nusprendė atsisakyti naudotų automobilių, bet ir ėmėsi veiksmų (paskelbė skelbimus apie pardavimą, atidavė komiso pagrindais tokią veiklą vykdančiai įmonei ar pan.), būtų teisinga automobilius perklasifikuoti į trumpalaikį turtą. Tiesa, jeigu automobiliai, nors ir įvardyti kaip parduodami, faktiškai dar naudojami įmonės veikloje, juos perklasifikuoti netikslinga. Atsargoms priskirtinas faktiškai nebenaudojamas turtas, kurio nusidėvėjimas neskaiciuojamas, o naudojamo turto nusidėvėjimas turėtų būti skaičiuojamas. Pažymėtina, kad teisingas turto klasifikavimas yra svarbus sudarant balansą, todėl kiekvieną kartą sudarydama tarpines ar metines finansines ataskaitas, įmonė turėtų iš naujo įvertinti faktines automobilių naudojimo ir pardavimo aplinkybes.

INDIVIDUALUS DARBO LAIKO REŽIMAS

Ar buhalteriu galima nustatyti individualų darbo laiko režimą, kai jis dirba 3 val. per savaitę? Ar tokiu atveju reikia darbo grafiko?

Darbo kodekso 113 straipsnis nustato, kad **darbo laiko režimas** – darbo laiko normos paskirtymas per darbo dieną (pamainą), savaitę, mėnesį ar kitą apskaitinį laikotarpį, kuris negali viršyti trijų paeiliui einančių mėnesių.

Jeigu darbo teisės normos ar *darbo sutartis nenustato kitaip*, darbo laiko režimą vienam ar keliems darbuotojams (darbuotojų grupei) arba visiems darbuotojams darbovietėje **nustato darbdavys**, nustatydamas vieną iš šių darbo laiko režimo rūšių:

- 1) nekintančią darbo dienos (pamainos) trukmę ir darbo dienų per savaitę skaičių;
- 2) suminę darbo laiko apskaitą, kai viso apskaitinio laikotarpio darbo laiko norma įvykdoma per apskaitinį laikotarpį;
- 3) lankstų darbo grafiką, kai darbuotojas privalo darbovietėje būti fiksuotomis darbo dienos (pamainos) valandomis, o kitas tos dienos (pamainos) valandas gali dirbti prieš ar po šių valandų;
- 4) suskaidytos darbo dienos laiko režimą, kai tą pačią dieną (pamainą) dirbama su pertrauka pailsėti ir pavalgyti, kurios trukmė ilgesnė negu nustatyta maksimali pertraukos pailsėti ir pavalgyti trukmė;

5) *individualų darbo laiko režimą.*

Darytina išvada, kad darbuotojai privalo dirbti darbo (pamainų) grafikuose, kuriuose nurodomos darbo pradžios ir pabaigos valandos ir darbo dienos, nustatytu laiku. Tai reiškia, kad turi būti sudaromas ir darbo grafikas.

Taigi, buhalteriu gali būti nustatytas individualus darbo laiko režimas, darbo grafike nurodant darbo pradžios ir pabaigos valandas bei darbo dienas.

VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS SPECIALISTŲ KONSULTACIJOS

Paauglių darbas vasarą: taisyklės, kurių negalima ignoruoti

Vasarą daugelis moksleivių ieško galimybių įgyti pirmąją darbo patirtį, o Valstybinė darbo inspekcija (VDI) primena darbdaviams ir tėvams, kad nepilnamečių įdarbinimas Lietuvoje leidžiamas tik laikantis griežtų teisinių reikalavimų.

„Nepilnamečių darbas – tai rimta atsakomybė, juk kalbame apie vaikų ir paauglių sveikatą, saugumą, teisę į mokslą ir visavertį poilsį“, – pabrėžia *Darbo teisės skyriaus vedėja, vyriausioji darbo inspektorė Ieva Piličiauskaitė-Dulkė.*

➔ 1. AMŽIUS

Dirbti leidžiama nuo 14 metų. 14–16 metų vaikai gali dirbti tik lengvus darbus. 16–18 metų paaugliai gali dirbti sudėtingesnius darbus, tačiau jie negali pakenkti jauno žmogaus sveikatai, saugumui ir vystymuisi.

➔ 2. TĖVŲ AR GLOBĖJŲ SUTIKIMAS

Įdarbinant 14–16 metų vaiką, būtinas vieno iš tėvų arba kito vaiko atstovo pagal įstatymą raštiškas sutikimas. Taip pat būtinas mokslo metų laikotarpiu išduotas mokyklos, kurioje vaikas mokosi, raštiškas sutikimas dėl vaiko darbo.

➔ 3. PAPILDOMI SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI

Svarbu akcentuoti, kad nepilnamečiai gali dirbti ne visus darbus. Vaikas nuo 14 iki 16 metų gali dirbti tik fizinės galimybės atitinkančius lengvus darbus, neturinčius neigiamo poveikio jo saugai, sveikatai, vystymuisi, fizinei, psichinei, moralei ar socialinei raidai. Atkreiptinas dėmesys, kad nepilnamečiams draudžiama dirbti darbus, kai jie bet kuriame procese susiję su alkoholiu, pavyzdžiui, priimti ar pateikti užsakymus.

Darbo teisės skyriaus vedėja, vyriausioji darbo inspektorė I. Piličiauskaitė-Dulkė pabrėžia, kad **darbdavys**, prieš įdarbindamas nepilnametį asmenį ir siūsdamas tikrintis sveikatos, **turi pateikti jam numatomų darbo sąlygų aprašą**, nurodyti galimą profesinę riziką, o gavęs asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotą medicininę pažymą, turi vadovautis joje pateikta išvada, pavesti dirbti konkrečius darbus, suteikti visas reikiamas saugos ir sveikatos apsaugos priemones.

➔ 4. PRIEVOLĖ SUDARYTI DARBO SUTARTĮ

Visais atvejais, įdarbinant asmenis, įskaitant ir nepilnamečius, **privalo būti sudaryta rašytinė darbo sutartis, kurioje darbo sutarties šalys susitaria dėl būtinųjų darbo sutarties sąlygų**, t. y. darbo funkcijos, darbo apmokėjimo ir darbovietės, darbo laiko normos ir darbo laiko režimo. Tik taip įgyjamos garantijos, kurios labai reikalingos, ypač jeigu darbe įvyktų nelaimingas atsitikimas.

➔ 5. DARBO IR POILSIO LAIKO REIKALAVIMAI

Taip pat svarbu žinoti vaikų ir paauglių darbo laiko trukmę ir taikomus minimalaus poilsio laiko reikalavimus. Be to, darbdaviai turi žinoti, kad negali skirti nepilnamečiams pasyvaus buvimo darbe arba namuose, viršvalandinio ir naktinio darbo.

Ne mokslo metų laiku vaikai gali dirbti iki 6 val. **per dieną ir 30 val. per savaitę**. Mokslo metų laiku – iki 12 val. per savaitę: iki 2 val. per dieną mokyklos lankymo dienomis ir iki 6 val. per dieną ne mokyklos lankymo dienomis, jeigu dirbama trimestro arba semestro metu, tačiau ne tada, kai mokykloje vyksta pamokos.

Paaugliai gali dirbti **ne daugiau kaip 8 val. per dieną** kartu su kasdiene pamokų trukme ir ne daugiau kaip 40 val. per savaitę kartu su pamokų trukme.

Vaikams draudžiama dirbti nuo 20 val. vakaro iki 6 val. ryto, rytais – nuo 6 iki 7 val., t. y. prieš pamokas. Be to, turi būti suteiktos ne mažiau kaip 2 poilsio dienos per savaitę, jeigu įmanoma, paeiliui, viena iš jų turi būti sekmadienį. Vaikų kasdienio nepertraukiamo poilsio laikas per 24 val. laikotarpį privalo būti ne trumpesnis kaip 14 val.

Paaugliams dirbti draudžiama nuo 22 val. vakaro iki 6 val. ryto. Taip pat turi būti suteiktos ne mažiau kaip 2 poilsio dienos per savaitę, jeigu įmanoma, paeiliui, viena iš jų turi būti sekmadienį. Paauglių kasdienio nepertraukiamo poilsio laikas per 24 val. laikotarpį privalo būti ne trumpesnis kaip 12 val.

TOP 3 darbo organizavimo klausimai vasarą: tai privalo žinoti ir darbuotojai, ir darbdaviai

Vasarą prasideda atostogų metas, daugiau dirbama lauke, o dalis darbuotojų pageidauja laikinai darbą perkelti į kitą vietovę, pavyzdžiui, sodybą, pajūrį ar net užsienį. Visa tai lemia specifinius iššūkius.

Atkreipiamo dėmesį, kad vasaros laikotarpiu dažniausiai pasitaiko trys pagrindiniai klausimai, susiję su darbo santykiais: kolegų pavadavimas atostogų metu, darbo sąlygos per karščius ir darbostogų – darbo iš kitos vietos – organizavimas.

➔ 1. PAVADUOJATE KOLEGĄ? TURI BŪTI MOKAMAS PADIDINTAS DARBO UŽMOKESTIS

Kai dėl atostogaujančių kolegų padidėja darbo krūvis, svarbu neužmiršti, kad darbuotojas už papildomas funkcijas ar padidintą darbo mastą turi gauti padidintą darbo užmokestį.

„Darbo kodekso 144 straipsnio 7 dalyje numatyta: kai padidinamas darbuotojo darbo mastas, mokamas padidintas, palyginti su normaliomis darbo sąlygomis, darbo užmokestis. Konkretus apmokėjimo dydis turi būti aptartas darbo arba kolektyvinėje sutartyje“, – sako **VDI kancleris Šarūnas Orlavičius**.

Pasak jo, jeigu darbuotojui tenka atlikti tas pačias pareigas, bet viršijant nustatytą darbo laiką, toks darbas turi būti laikomas viršvalandiniu. Tokiu atveju mokamas ne mažesnis kaip pusantro darbuotojo darbo užmokesčio dydžio atlygis už viršvalandžius, kaip numatyta Darbo kodekso 144 straipsnio 4 dalyje.

Svarbu atkreipti dėmesį: jeigu darbo sutartyje ar pareigybės aprašyme pavadavimas jau yra numatytas kaip viena iš funkcijų, papildomas darbo užmokestis priklauso tik tuo atveju, jeigu pavaduojant viršijamas įprastas darbo laikas ar darbo krūvis.

Jeigu darbuotojas laikinai ar nuolat atlieka kitą funkciją, nei nustatyta jo darbo sutartyje, tai jau laikoma papildomu darbu pagal Darbo kodekso 35 straipsnį, todėl būtinas atskiras rašytinis susitarimas, kuriame būtų nurodyta funkcijų apimtis, atlygis, laikas ir kita.

„Bet kuriuo atveju, net jeigu dirbama pagal kelis susitarimus, darbo laikas negali viršyti 60 valandų per savaitę“, – akcentuoja Š. Orlavičius.

➔ 2. DARBAS PER KARŠČIUS: SVARBIAUSIA – SAUGA

Karščiai – ne tik diskomfortas, bet ir pavojus sveikatai. Vasarą ypač svarbu užtikrinti saugias darbo sąlygas tiek biuruose, tiek lauke. Vyraujant aukštai temperatūrai, didėja organizmo perkaitimo rizika, kyla pavojus sveikatai ir gyvybei.

„Karšti orai sukuria naują pavojų darbo vietoje – organizmo perkaitimą, todėl darbdaviai privalo įvertinti rizikas ir imtis atitinkamų prevencinių priemonių“, – teigia VDI vyriausioji darbo inspektorė Rita Zubkevičiūtė.

Gintautas Deveikis:

Seimas patvirtino „eilinę“ pensijų reformą. Dirbantiems skirtas 2 metų terminas apsispręsti dėl tolesnio kaupimo II pensijų pakopos fonduose. Įmonių buhalteriams taip pat teks papildomai stebėti ši darbuotojų apsisprendimą, nes nuo to priklausys socialinio draudimo įmokų tarifai. *Apie pensijų reformą ir kitas mokesčių naujoves – 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare. Kviečiame apsilankyti!*

Daugiau informacijos www.pačiolis.lt

Jeigu dirbama biure, oro temperatūra neturi viršyti 28 °C, o fiziškai dirbantiems – 26 °C. Patalpos turi būti vėdinamos arba kondicionuojamos. Lauko darbuotojai turi dėvėti natūralaus pluošto šviesią aprangą, naudoti galvos apdangalus, gerti daug vandens ir daryti pertraukas.

Kai aplinkos temperatūra viršija 28 °C, darbuotojams turi būti skiriamos specialios pertraukos – ne rečiau kaip kas 1,5 valandos, ne mažiau kaip 40 minučių per pamainą.

Darbdaviai taip pat turėtų:

- įrengti atsivėsimo vietas,
- aprūpinti darbuotojus vandeniu,
- vengti planuoti fizinius darbus nuo 11 iki 17 valandos,
- suteikti informaciją apie šilumos pavojus ir pirmąją pagalbą.

Darbuotojai turi rūpintis savimi ir kolegomis – vengti tiesioginių saulės spindulių, vilkėti tinkamą aprangą, stebėti savijautą, gerti daug skysčių ir, jeigu pasijunta blogai, nedelsti kreiptis pagalbos.

➔ 3. DARBOSTOGOS: RIBA TARP DARBO IR POILSIO

Vasara – metas, kai darbuotojai dažnai nori darbą perkelti į kitą vietovę ar net kitą šalį, pavyzdžiui, dirbti iš sodybos ar prie jūros. Vis dėlto būtina žinoti, kad teisės aktuose „dARBOSTOGŲ“ sąvokos nėra.

„Jeigu darbdavys siunčia darbuotoją dirbti kitur, tai turi būti įforminta kaip komandiruotė. Tokiu atveju darbuotojui išsaugomas atlyginimas, mokami dienpinigiai ir kompensuojamos išlaidos“, – aiškina Š. Orlavičius.

Jeigu darbuotojas pats pageidauja kurį laiką dirbti iš kitos vietos, būtinas susitarimas dėl nuotolinio darbo. **Turi būti nustatyta:**

- darbo vieta,
- atsiskaitymo tvarka,
- suteiktos darbo priemonės,
- kompensacijos už patirtas išlaidas.

Darbdavys taip pat atsako už darbuotojo saugą – privaloma įsitikinti, kad nuotolinė darbo vieta atitinka darbo saugos ir sveikatos reikalavimus, o darbuotojas moka tinkamai naudotis darbo priemonėmis.

Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vedėjas, vyriausiasis darbo inspektorius Saulius Balčiūnas akcentuoja, kad profesinės rizikos vertinimą nuotolinėse darbo vietose organizuoja (ir yra už tai atsakingi) darbdaviui atstovaujantis asmuo arba jo pavedimu darbdavio įgaliotas asmuo. Rizikos vertinimui atlikti įmonėje tvarkomuoju dokumentu paskiriamas kompetentingas asmuo (asmenys). Jeigu paskirtam kompetentingam asmeniui (asmenims) trūksta žinių ar įgūdžių, darbdavys gali sudaryti sutartį su fiziniu ir juridiniu asmeniu dėl darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijų ar jų dalies atlikimo.

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Nr. 25–26 (1016–1017) / 2025 m. liepos 15 d.

 DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO

2025-06-26 raštas Nr. RM-32963

Informuojame, kad 2025 m. birželio 17 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XV-287 (toliau – PVMĮ), kurio nuostatos įsigalios **2026 m. sausio 1 d.**

Nuo 2026 m. sausio 1 d. bus taikomi 2 lengvatiniai PVM tarifai – 5 ir 12 procentų dydžio.

Pagal PVMĮ 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, **12 proc. PVM tarifas**, vietoje šiuo metu taikomo lengvatinio 9 proc. PVM tarifo, **bus taikomas**:

1) turizmo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikiamoms apgyvendinimo paslaugoms;

2) keleivių vežimo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos arba savivaldybių nustatytais reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat šiame punkte nurodytų keleivių bagažo vežimo paslaugoms;

3) visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių lankymui, kai netaikomos PVMĮ 23 straipsnio nuostatos.

Pagal papildytas PVMĮ 19 straipsnio 4 dalies 4 punkto nuostatas, **5 proc. PVM tarifas**, vietoje šiuo metu taikomo lengvatinio 9 proc. PVM tarifo, **bus taikomas**: spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei spausdintiems ir elektroniniams neperiodiniams informaciniams leidiniams (įskaitant vadovėlius, pratybų sąsiuvinius, enciklopedijas, žodynus, žinytus, informacines brošiūras, nuotraukų ir reprodukcijų albumus, vaikiškas knygeles su paveikslėliais, piešimo ir spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius, schemas ir brėžinius, tačiau išskyrus kalendorius, užrašų knygeles ir kitus panašaus pobūdžio spaudinius). Šio punkto nuostatos netaikomos leidiniams, kuriuose reklama sudaro daugiau kaip 4/5 viso leidinio arba kurių visą ar didžiąją dalį sudaro muzikos ar vaizdo turinys.

Taip pat **nuo 2026 m. sausio 1 d. panaikinamas 9 proc. lengvatinis PVM tarifas** šioms prekėms ir paslaugoms:

1) šilumos energijai, kuri teikiama gyvenamosioms patalpoms šildyti (įskaitant šilumos energiją, perduodamą per karšto vandens tiekimo sistemą), į gyvenamąsias patalpas tiekiamam karštam vandeniui arba šaltam vandeniui karštam vandeniui paruošti ir šilumos energijai, sunaudotai šiam vandeniui pašildyti;

2) spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei spausdintiems ir elektroniniams neperiodiniams informaciniams leidiniams (įskaitant vadovėlius, pratybų sąsiuvinius, enciklopedijas, žodynus, žinytus, informacines brošiūras, nuotraukų ir reprodukcijų albumus, vaikiškas knygeles su paveikslėliais, piešimo ir spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius, schemas ir brėžinius, tačiau išskyrus kalendorius, užrašų knygeles ir kitus panašaus pobūdžio spaudinius);

3) buitiniams energijos vartotojams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, tiekiamoms malkoms ir medienos produktams, skirtiems kūrenimui.

Teisės departamento direktorė **Rasa Virvilienė**

INFORMACINIS PRANEŠIMAS DĖL PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38², 41, 43 IR 56¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30³ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PAKEITIMO

2025-06-23 raštas Nr. R-2614

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2025 m. birželio 17 d. priėmė Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 17, 18, 30, 33, 34, 35, 38², 41, 43 ir 56¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30³ straipsniu įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XV-285 (toliau – Įstatymas), kuris įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Šio Įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2026 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį ir avansinį pelno mokestį.

Įstatymu:

1. Vienu procentiniu punktu padidinti standartinis (vietoj 16 procentų nustatytas 17 procentų) ir lengvatinis (vietoj 6 procentų nustatytas 7 procentų) pelno mokesčio tarifai, t. y.:

– nustatytas standartinis 17 procentų pelno mokesčio tarifas:

- Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių apmokestinamajam pelnui;
- dividendams ir kitoms pajamoms iš paskirstytojo pelno;
- gautai paramai, panaudotai ne pagal Labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautai paramos daliai, viršijančiai 250 MGL dydžio sumą;

• pelno mokesčiu prie šaltinio ne per nuolatines buveines gautoms užsienio apmokestinamųjų vienetų pajamoms už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybėn arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamoms už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą, išmokoms už stebėtojų tarybos narių veiklą, nes šios rūšies pajamos yra susijusios su vykdoma veikla Lietuvoje ir (arba) nekilnojamuoju turtu, esančiu Lietuvoje;

• laivybos vienetams, atitinkantiems Pelno mokesčio įstatyme (toliau – PMI) nustatytus kriterijus ir pasirinkusiems mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, fiksuoto pelno mokesčio bazei be jokių atskaitymų;

– nustatytas 7 procentų lengvatinis pelno mokesčio tarifas:

• smulkiųjų vienetų (mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 eurų; darbuotojų skaičius neribojamas) apmokestinamajam pelnui;

• kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), kurių per mokestinį laikotarpį daugiau kaip 50 procentų pajamų sudaro pajamos iš žemės ūkio veiklos, įskaitant kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pajamas už parduotus išgytus iš savo narių šių narių pagamintus žemės ūkio produktus, apmokestinamajam pelnui;

• pagal nustatytą formulę apskaičiuotai apmokestinamojo pelno, gauto iš mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) veikloje sukurto turto komercializavimo (naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn), daliai.

2. Nuo vienerių iki dvejų metų pailgintas laikotarpis, kuriuo naujai įregistruotų smulkių vienetų uždirbtam pelnui taikomas 0 procentų pelno mokesčio tarifas, atsisakyta darbuotojų skaičių ribojančio reikalavimo.

3. Nustatyta teisė taikyti momentinį ilgalaikio turto, priskirto ilgalaikio turto grupėms: „mašinų ir įrengimų“, „įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)“, „programinė įranga“, „išgytos teisės“ ir ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms, nusidėvėjimą.

Vienetams suteikiama teisė be ribojimų, t. y. netaikant PMĮ 1 priedėlyje nustatytų nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvų, atskaityti minėto ilgalaikio turto išigijimo kainą tą mokestinį laikotarpį, kurį tas turtas pradėtas naudoti. Teisė taikyti momentinį ilgalaikio turto išigijimo kainos atskaitymą nesuteikiama dėl ilgalaikio turto, kurio išigijimo išlaidomis mažinamas apmokestinamasis pelnas dėl vykdomo investicinio projekto. Jeigu pritaikius momentinį nusidėvėjimą ilgalaikis turtas vieneto veikloje būtų naudojamas trumpiau negu 3 metus, vienetas turėtų perskaičiuoti praėjusių mokestinių laikotarpių pelno mokestį, taikydamas PMĮ 1 priedėlyje nustatytus nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvus.

Šios nuostatos taikomos apskaičiuojant pelno mokestį, kai apmokestinamojo vieneto pajamoms uždirbti naudojamas ilgalaikis turtas, įsigytas 2026 m. sausio 1 d. ir vėliau.

4. Panaikintas reikalavimas vienetams kreiptis į mokesčių administratorių dėl sutikimo, kai nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvai tikslinami dėl objektyvių aplinkybių.

5. Į ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų sąrašą įtrauktos stipendijos.

Iš pajamų gali būti atskaitomos pagal sudarytas trišales sutartis mokamos stipendijos studentams, kurie studijuoja pagal matematikos, gyvybės, inžinerijos ar technologijų mokslų studijų krypties grupės studijų programas ir baigus šias studijų programas įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, susijusi su vieneto vykdoma veikla, taip pat stipendijos tyrėjams, vykdančioms MTEP projektą.

Vienetai iš pajamų gali atskaityti iki 2 500 eurų per mokestinį laikotarpį mokamas stipendijas Europos ekonominės erdvės valstybių ir užsienio valstybių, kurios nepriklauso Europos ekonominei erdvei, tačiau su kuriomis Lietuvos Respublika yra sudariusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, mokyklų studentams, kurie baigę įgis aukštąjį išsilavinimą matematikos, gyvybės, inžinerijos ar technologijų mokslų srityse, kai šis išsilavinimas susijęs su vieneto vykdoma veikla, jeigu bus tenkinamos ir kitos sąlygos: i) pasirašyta trišalė sutartis tarp vieneto, mokyklos ir studento ir ii) stipendijos mokėjimo laikotarpiu stipendijos gavėjas nevaldo daugiau kaip 10 procentų stipendiją mokančio vieneto akcijų (dalių, paju), nėra šio vieneto darbuotojas arba stipendiją mokančio vieneto dalyvio, valdančio daugiau kaip 10 procentų akcijų (dalių, paju), arba vieneto darbuotojo šeimos narys (sutuoktinis, vaikas (įvaikis), ir iii) tokia stipendija nebus susijusi su stipendijos gavėjo šiam vienetui atliktais arba atliekamais darbais, suteiktomis arba teikiamomis paslaugomis.

Taip pat gali būti atskaitomos ir vieneto mokamas stipendijas tyrėjams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, vykdančioms MTEP projektą, kai sudaryta trišalė sutartis tarp vieneto, Europos ekonominės erdvės valstybių ir užsienio valstybių, kurios nepriklauso Europos ekonominei erdvei, tačiau su kuriomis Lietuvos Respublika yra sudariusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, aukštosios mokyklos ar mokslinių tyrimų instituto ir tyrėjo.

6. Suvienodinti mokestinių nuostolių atskaitomų sumų ribojimai, nustatant, kad bendra vieneto atskaitoma nuosavų, perimtų reorganizavimo metu ir perimtų iš kitų vienetų grupės vienetų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 procentų vieneto mokestinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokestinių laikotarpių nuostolius.

7. Patikslintos vienetų grupės vienetų mokestinių nuostolių perdavimo (perėmimo) sąlygos, nustatant, kad vienetų atitiktis keliameis reikalavimams (dalyvavimo vienetų grupėje apimtis ir trukmė) turi būti įvertinama aktualaus mokestinio laikotarpio, už kurį apskaičiuoti mokestiniai nuostoliai perduodami (perimami), paskutinę dieną. Mokestinių nuostolių dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo, nuostolių, patirtų dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės ir apskaičiuotų pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę, taip pat mokestinių nuostolių vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas pagal PMĮ 5 straipsnio 2 dalies nuostatas apmokestinamas taikant 7 procentų mokesčio tarifą, perkėlimo tvarka nesikeičia.

Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga

Per savaitę paskelbta **229** naujų teisės aktų, **32** iš jų aktualūs buhalteriams.

Čia pateiktas tik pakeitimų sąrašas.

Visus teisės aktų pakeitimus su jų paaiškinimais rasite

MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKYJE.

Prenumeruokite ir viską turėsite.

Kreipkitės adresu www.paciolis.lt

Štai keleto teisės aktų pakeitimų apžvalga:

↓ PELNO MOKESTIS

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (2001 12 20 Nr. IX-675) naujausias pakeitimas 2025 06 30 Nr. XV-383

Keičiamos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio „Perėjimo nuo vieneto pelno arba pajamų apskaičiavimo ir apmokestinimo pagal Juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymą bei Fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo IV skyrių tvarką“ 16² ir 16³ dalys, kuriose nustatoma, kokiais atvejais juridinis asmuo, kuris įgyvendina stambų projektą, gali nemokėti pelno mokesčio ir kada taikoma pelno mokesčio lengvata.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formos ir jos užpildymo taisyklių patvirtinimo“ (2015 01 23 Nr. VA-7, 2004 05 20 Nr. VA-101 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 07 03 Nr. VA-62

Išdėstoma naujos redakcijos Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 forma (versija 02), keičiamos Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formos užpildymo taisyklės, kuriose nustatomas apmokestinamų dividendų apibrėžimas, nurodoma, kokiais atvejais Lietuvos vienetai privalo pateikti FR0640 deklaraciją, nustatoma deklaracijos FR0640U priedo ir deklaracijos I dalies „Lietuvos vienetais ir / ar nuolatiniams buveinėms išmokėti apmokestinami dividendai ir nuo jų išskaičiuotas pelno mokestis“ pildymo tvarka. Nurodoma, kad pakeistos taisyklių nuostatos taikomos nuo 2025 m. liepos mėnesio išmokėtiems apmokestinamiems dividendams.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. liepos 4 d.

↓ PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (2002 03 05 Nr. IX-751) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-366

Keičiamas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas: 2 straipsnio „Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos“ 20 dalyje nustatoma pastato (statinio) esminio pagerinimo sąvoka, keičiamos kai kurios šių straipsnių dalys: 15 straipsnio „Apmokestinamoji vertė“, 19 straipsnio „PVM tarifai“, 28 straipsnio „Finansinės paslaugos“, 50 straipsnio „Prekės, tiekiamos paramos gavėjams“,

78 straipsnio „Apskaita ir dokumentų saugojimas“, 92 straipsnio „PVM mokėtojai neįregistruotų asmenų prievolės, susijusios su PVM mokėjimu“, 96 straipsnio „Atvejai, kai pirkėjas privalo išskaičiuoti ir sumokėti PVM už jam tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas“, 121 straipsnio „Nepagrįstai sumokėto (išieškoto) PVM grąžinimas, taip pat PVM grąžinimas kitais atvejais“; taip pat keičiami šie straipsniai: 21 straipsnis „Socialinės paslaugos ir susijusios prekės“, 50 straipsnis „Prekės, skirtos paramai ir humanitarinei pagalbai“.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2025 m. birželio 28 d.

↓ GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (2002 07 02 Nr. IX-1007) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-343

Keičiami šie Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo straipsniai arba kai kurios jų dalys: 6 straipsnis „Pajamų mokesčio tarifai“, 16 straipsnis „Apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimo tvarka“, 17 straipsnis „Neapmokestinamosios pajamos“, 18 straipsnis „Leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu“, 18² straipsnis „Nuo individualios veiklos pajamų mokėtino pajamų mokesčio apskaičiavimas“, 20 straipsnis „Neapmokestinamasis pajamų dydis ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis“, 21 straipsnis „Iš pajamų atimamos gyventojo patirtos išlaidos“, 23 straipsnis „Pajamų mokesčio iš A klasės pajamų apskaičiavimo, išskaičiavimo ir sumokėjimo tvarka“, 27 straipsnis „Pajamų mokesčio nuo mokestiniu laikotarpiu gautų pajamų apskaičiavimas, deklaravimas, sumokėjimas, permokos grąžinimas ir metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimas“, 29 straipsnis „Fizinio asmens, galutinai išvykstančio iš Lietuvos, pajamų mokesčio nuo pajamų, gautų išvykimo mokestiniu laikotarpiu, deklaravimas ir pajamų mokesčio sumokėjimas“ ir kt.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2027 m. sausio 1 d.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (2012 10 16 Nr. XI-2277, 2011 11 17 Nr. XI-1670 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 19 Nr. XV-297

Keičiama Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 10 straipsnio „Didelė draudimo rizika“ 3 dalis, 22 straipsnio „Bendrosios valdymo nuostatos“ 4 dalis; 205 straipsnio „Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka“ 1 dalis papildoma 16³ punktu, keičiama 212 straipsnio „Priežiūros institucijos rengiami patikrinimai“ 1 dalis, įstatymo priedas papildomas 16 punktu.

Įstatymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

↓ APSKAITA

Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo (2024 06 25 Nr. XIV-2811) naujausias pakeitimas 2025 06 25 Nr. XV-335

Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo dauguma pataisų susijusios su sąvokų pasikeitimu. Pavyzdžiui, Juridinių asmenų registro tvarkytojas įvardytas Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytoju. Pakoreguoti kriterijai, lemiantys prievolę rengti pelno mokesčio informaciją, ir šios informacijos atskleidimo reikalavimai. Patikslintas išimčių sąrašas, kai patronuojančioji įmonė gali nesudaryti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Jis papildytas nauju atveju – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų gali nesudaryti ir vidutinės įmonių grupės.

Kai kurioms įmonėms pavėlintas prievolės rengti informaciją tvarumo klausimais įsigaliojimas. Didelėms įmonėms ir didelėms įmonių grupėms šios prievolės vykdymas pavėlintas dviem metais – nuo 2027 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių. Analogiškai pavėlinta prievolė ir mažoms bei vidutinėms įmonėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje. Jos šią informaciją privalės pateikti nuo 2028 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių.

Įstatymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo bei Kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo“ (2022 11 03 Nr. VA-85, 2003 04 16 Nr. V-137 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 30 Nr. VA-61

Į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą įtraukiamas degalinių kasos aparatas SGD-ST-1 su saugos moduliu RASO iSM-22E.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

↓ NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESTIS

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (2025 06 26 Nr. XV-344, 2005 06 07 Nr. X-233 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-344

Naujos redakcijos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas nustato nekilnojamojo turto apmokestinimo nekilnojamojo turto mokesčiu tvarką. Įstatyme apibrėžiamos pagrindinės sąvokos, nustatoma, kas yra mokesčio mokėtojai, mokesčio objektas, mokesčio mokestinis laikotarpis, mokesčio tarifų dydis, jo nustatymo kriterijai ir tvarka, lengvatos, mokesčio apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo tvarka.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigalioja 2026 m. gegužės 1 d.

↓ SOCIALINIS DRAUDIMAS

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (2002 12 03 Nr. IX-1219) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-354

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio „Draudžiamieji ir apdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu“ 4 dalis papildoma 24 punktu, kuriame nustatoma, kad apdraustaisiais, kurie draudžiami valstybės lėšomis, laikomi Lietuvos Respublikos privalomosios pradinės karo tarnybos kariai ir privalomosios karo tarnybos kariai, paskelbus mobilizaciją pašaukti į karinius mokymus įgyti pagrindinio karinio parengtumo. Keičiamas 32 straipsnio „Fondo valdybos funkcijos ir teisės“ 1 dalies 14 punktas, įstatymas papildomas 40¹ straipsniu „Fondo administravimo įstaigų veiklos automatizavimas“, keičiamos 41 straipsnio „Fondo administravimo įstaigų sprendimų ir veiksmų (neveikimo) apskundimas“ kai kurios dalys.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (2016 06 29 Nr. XII-2508, 2004 11 04 Nr. IX-2535 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-350

Keičiamos kai kurios Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo šių straipsnių dalys: 7 straipsnio „Asmenys, galintys draustis savanoriškuoju socialiniu draudimu, ir asmenys, galintys dalyvauti pensijų kaupime“, 15 straipsnio „Teisė gauti informaciją“, 39 straipsnio „Pensijų kaupimo bendrovių funkcijos“.

Įstatymas įsigaliojo 2025 m. birželio 28 d.

Kai kurie keitimai įsigalioja 2028 m. sausio 1 d.

↓ AKCINĖS IR UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (2003 12 11 Nr. IX-1889, 2000 07 13 Nr. VIII-1835 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 30 Nr. XV-386

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 2 straipsnio 2 straipsnio „Akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė“ 4 dalyje nustatoma, kad uždarosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip vienas tūkstantis eurų; keičiamas 15 straipsnio „Turtinės akcininkų

teisės“ 1 dalies 5 punktas ir 2 dalis; keičiama 17 straipsnio „Akcininko balsavimo teisė“ 4 dalis, keičiami kai kurie 24 straipsnio „Eilinis ir neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas“ punktai; 26 straipsnio „Informavimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą“ 5 dalis, įstatymas papildomas 42¹ straipsniu „Išperkamosios akcijos“, keičiama 45¹ straipsnio „Akcijų apmokėjimo nepiniginiu inšau, bendrovei didinant įstatinį kapitalą, ypatumai“ 4 dalis, keičiamas 45² straipsnis „Finansinės pagalbos teikimas bendrovės akcijoms įsigyti“; keičiama 46¹ straipsnio „Bendrovės akcijų išpirkimas“ 16 dalis, keičiami 49 straipsnis „Įstatinio kapitalo didinimas“ ir 51 straipsnis „Įstatinio kapitalo didinimas iš bendrovės lėšų“; 58 straipsnio „Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys ir vadovybės ataskaita“, 59 straipsnio „Pelno (nuostolių) paskirstymas“, 60 straipsnio „Dividendai“, kai kurios dalys; keičiamas 60¹ straipsnis „Dividendų skyrimas už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį“; yra ir kitų pakeitimų.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. liepos 1 d.

↓ MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (2004 04 13 Nr. IX-2112) naujausias pakeitimas 2025 06 19 Nr. XV-309

Keičiama Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2 straipsnio „Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos“ 33 dalis, keičiamos 37¹ straipsnio „Mokesčių administratoriaus išankstinis išpareigojimas dėl mokesčių teisės aktų nuostatų taikymo“ kai kurios dalys, keičiamas 40¹ straipsnis „Minimalūs patikimo mokesčių mokėtojo kriterijai“, įstatymas papildomas 37² straipsniu „Mokesčių administratoriaus išankstinis išpareigojimas dėl būsimąjo sandorio kainodaros taisyklių“, 61⁵ straipsniu „Informacijos, susijusios su kriptoturto naudotojais, kaupimas, saugojimas ir pateikimas, su informacijos pateikimu susijusių prievolių vykdymas“ ir 61⁶ straipsniu „Asmens duomenų apsauga“, keičiami 48 straipsnis „Trečiųjų asmenų pareigų nustatymo tikslai ir pareigų vykdymo reikalavimai“ ir 71 straipsnis „Susitarimas dėl mokesčio dydžio“; taip pat keičiamos kai kurios šių straipsnių dalys: 39 straipsnio „Informacijos apie mokesčių mokėtoją paskleidimas“, 61² straipsnio „Informacijos apie praneštinus tarpvalstybinius susitarimus pateikimas“, 68 straipsnio „Mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo senatis“, 88 straipsnio „Mokestinės ir nemokestinės nepriemokų sumokėjimo atidėjimas arba išdėstymas“, 108 straipsnio „Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties nutūkimo pagrindai“, 140 straipsnio „Baudų skyrimas“ ir kt.

Įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas „Dėl Priverstinio išieškojimo ir užtikrinimo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2025 06 30 Nr. VA-60)

Tvirtinamas Priverstinio išieškojimo ir užtikrinimo priemonių taikymo tvarkos aprašas nustato mokestinės nepriemokos, baudų už administracinius nusižengimus, teismų valstybės naudai priteistų ir kitų institucijų paskirtų sumų, užsienio mokesčių administratoriaus prašyme išieškoti nurodytų sumų, administruojamų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka, išieškojimo, išieškojimo užtikrinimo priemonių taikymo bei veiksmų, susijusių su Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos administruojamų prievolių išieškojimu, atlikimo tvarką.

Įsakymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

↓ BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo (2020 10 01 Nr. XIII-3308, 2007 06 26 Nr. X-1212 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 30 Nr. XV-379

Keičiamos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo kai kurios šių straipsnių dalys: 1 straipsnio „Įstatymo paskirtis ir taikymas“, 2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo

savokos“, 13 straipsnio „Reorganizavimo pabaigos finansinė ataskaita ir likvidavimo pabaigos finansinė ataskaita“, 14 straipsnio „Ataskaitų rinkinių rengimas“, 15 straipsnio „Ataskaitų rinkinių sudarančių ataskaitų pasirašymas“, 18 straipsnio „Metinių ataskaitų rinkinių skelbimas“; keičiamas 20 straipsnis „Atsakomybė už ataskaitų rinkinių parengimą, pateikimą ir paskelbimą laiku“.

Istatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS: VALSTYBĖS TARNYBA

Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo (2016 06 29 Nr. XII-2512, 2005 05 19 Nr. X-209 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-349

Keičiamos kai kurios Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo šių straipsnių dalys: 11 straipsnio „Socialinio draudimo pensijų apskaitos vienetai“ ir 12 straipsnio „Apskaitos vienetų sumos apskaičiavimas“.

Istatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

CIVILINIS PROCESAS

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (2002 02 28 Nr. IX-743) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-361

Keičiama Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 649 straipsnio „Vykdomojo dokumento dublikato išdavimo tvarka“ 1 dalis ir 704 straipsnio „Skolininko teisė iki varžytynių pasiūlyti areštuoto turto pirkėją“ 6 dalis; keičiami 702 straipsnis „Turto perdavimo išieškotojui aktas“ ir 746 straipsnis „Išieškojimo iš hipoteka ar įkeitimu įkeisto turto tvarkos ypatumai“.

Istatymas įsigalioja 2025 m. rugsėjo 1 d.

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (2002 02 28 Nr. IX-743) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-361

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnis „Pinigų sumos, iš kurių išieškoti negalima“ papildomas 11 punktu, kuriame nustatoma, kad negalima išieškoti iš sumų, kurios priklauso skolininkui kaip išmokėtas pensijų fonde sukauptas pensijų turtas.

Istatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

MOKESTIS UŽ APLINKOS TERŠIMĄ

Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (2020 06 25 Nr. XIII-3158, 2002 01 22 Nr. IX-720 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 26 Nr. XV-359

Keičiami Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 9 straipsnio „Mokesčio apskaičiavimas, deklaravimas ir sumokėjimas“ kai kurie punktai, kuriuose nustatoma, kokia tvarka apskaičiuojamas ir sumokamas mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų.

Istatymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

MOKĖJIMAI IR ATSISKAITYMAI

Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo (2018 04 17 Nr. XIII-1093, 2009 12 10 Nr. XI-549 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2025 06 19 Nr. XV-303

Keičiamos kai kurios Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo šių straipsnių dalys: 2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“, 5 straipsnio „Mokėjimo įstaigos licencija“, 6 straipsnio „Mokėjimo įstaigos, teikiančios tik sąskaitos informacijos paslaugą, licencija“, 19 straipsnio „Reikalavimai mokėjimo įstaigai, kai jos mokėjimo paslaugų veiklos funkcijų vykdymas perduodamas kitam asmeniui“, 22 straipsnio „Mokėjimo įstaigos apskaita, finansinės ir kitos ataskaitos ir auditas“ ir 34 straipsnio „Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka“; įstatymo priedas papildomas 2 punktu.

Istatymas įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.

Pasikeitus metų ketvirčiui, atnaujintos „SODROS“ IŠMOKŲ RIBOS

Liepos mėnesį, prasidėjus naujam metų ketvirčiui, kinta „Sodros“ išmokų minimalūs ir maksimalūs dydžiai. Tai ypač svarbu tiems išmokų gavėjams, kurių pajamos yra mažiausios ir didžiausios. Ligos, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos yra apskaičiuojamos individualiai, atsižvelgiant į gavėjų pajamas. Nepaisant to, nustatyti minimalūs ir maksimalūs išmokų dydžiai užtikrina, kad išmokos nebus nei mažesnės, nei didesnės, nei numatyta suma. Šie dydžiai kinta pagal šalies vidutinį darbo užmokestį ir yra perskaiciuojami kas ketvirtį. Trečiojo ketvirčio išmokos bus apskaičiuojamos taikant 2 326,30 euro VDU dydį, kuris galiojo pirmąjį šių metų ketvirtį.

Jeigu sergate arba slaugote sergantį

Ligos išmoka per mėnesį negali būti mažesnė negu 11,64 procento šalies VDU, galiojusio užpraeitą ketvirtį iki laikinojo nedarbingumo nustatymo dienos. Taigi, nuo liepos pradžios iki rugsėjo pabaigos mažiausia ligos išmoka negalės būti mažesnė nei 270,78 euro per mėnesį arba 12,89 euro per dieną. Tai aktualu mažiausias darbo pajamas turintiems žmonėms. Minimali išmoka mokama, jeigu pagal gyventojų draudžiamąsias pajamas apskaičiuotas išmokos dydis yra mažesnis nei minimali riba.

Maksimalus kompensuojamasis uždarbis ligos išmokoms apskaičiuoti negali viršyti 2 šalies VDU, galiojusių užpraeitą ketvirtį iki nedarbingumo atsiradimo dienos, dydžio. Taigi, trečiąjį metų ketvirtį didžiausia ligos išmoka negalės būti didesnė nei 2 887,40 euro per mėnesį – tai maždaug 5 eurai daugiau, nei prieš tai buvusį ketvirtį. Maksimali riba aktuali gyventojams, uždirbantiems didžiausias algas.

Maksimali mėnesio ligos išmoka slaugant šeimos narį padidėjo nuo 3 062,52 euro iki 3 067,92 euro, o dienos – nuo 145,83 euro iki 146,09 euro.

Oksana Galin:

Nuo šių metų gegužės 1 d. **pasikeitė reikalavimai verslui, taikomi registruojantis PVM mokėtojais Lietuvoje**. Net pardavimo pajamoms neviršijus 45 000 Eur, tokia prievolė gali atsirasti! *Kokiais atvejais privaloma registruotis PVM mokėtoju Lietuvoje ir kas gali taikyti smulkiojo verslo schemą, aptarsime 74-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare. Kviečiame apsilankyti!*

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

Jeigu auginate vaikus

Minimali motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokų riba yra lygi 8 bazinės socialinės išmokos dydžiams. Taip užtikrinama, kad motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos būtų didesnės nei išmokos mokėjimo metu galiojantis minimalių vartojimo poreikių dydis. Taikomi bazinės socialinės išmokos dydžiai, galioję praeitą mėnesį iki teisės gauti išmoką atsiradimo dienos. Taigi, jeigu žmogus įgis teisę į motinystės, tėvystės arba vaiko priežiūros išmoką šių metų liepos, rugpjūčio arba rugsėjo mėnesiais, minimali šių išmokų riba bus 560 eurų.

Kai vienas iš tėvų ar globėjų, esančių vaiko priežiūros atostogose, teisę į vaiko priežiūros išmoką įgis šių metų trečiąjį ketvirtį, maksimali išmoka už du neperleidžiamus mėnesius sieks 3 629,03 euro.

Pasirinkus vaiko priežiūros išmoką gauti kol vaikui sueis 18 mėnesių, maksimalus dydis didėja 5 eurai – nuo 2 786,64 euro iki 2 791,56 euro per mėnesį.

Pasirinkus išmoką gauti kol vaikui sueis 24 mėnesiai, maksimali mėnesio išmoka pirmaisiais vaiko auginimo metais bus 2 093,67 euro, o antraisiais 1 395,78 euro.

Maksimali viso mėnesio tėvystės išmoka nuo liepos **sieks 3 609,49 euro**.

Jeigu laikinai nedirbate

Nedarbo išmoką sudaro dvi dalys – kintama ir pastovioji, kurios dydis priklauso nuo minimalios mėnesio algos (MMA). Pastovi nedarbo išmokos dalis lygi 23,27 proc. mėnesį, už kurią mokama išmoka, galiojančios MMA.

2025 metais MMA siekia 1 038 eurus, taigi pastovi nedarbo išmokos dalis yra 241,54 euro – ji lieka tokia pat, kaip antrąjį metų ketvirtį.

Kintamoji nedarbo išmokos dalis priklauso nuo žmogaus turėtų draudžiamųjų pajamų.

Pavyzdžiui, jeigu žmogus užsiregistruos Užimtumo tarnyboje 2025 metų liepą, pastovi jo nedarbo išmokos dalis sieks 241,54 euro, o kintama dalis bus apskaičiuota pagal vidutines draudžiamąsias pajamas, turėtas nuo 2022 metų gruodžio pradžios iki 2025 metų gegužės pabaigos.

Jeigu tokio žmogaus vidutinės mėnesio draudžiamosios pajamos siekė 1 000 eurų neatskaičius mokesčių, nedarbo išmoka, mokama liepos–rugsėjo mėnesiais, sieks 629,44 euro, nuo spalio iki gruodžio – 551,84 euro, nuo kitų metų sausio iki kovo – 474,24 euro.

Ne viso mėnesio nedarbo išmoka apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas.

Maksimali nedarbo išmoka negali būti didesnė kaip 58,18 proc. VDU, galiojusio užpraeitą kalendorinį ketvirtį nuo bedarbio statuso įgijimo dienos. Taigi, žmonėms, kurie bedarbio statusą įgis nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 30 d., **maksimali nedarbo išmoka yra 1 353,44 euro**.

Parengta pagal „Sodros“ pateiktą inf.

Perkate būstą su paskola?

Štai keturi dalykai, kuriuos BŪTINA APGALVOTI

Būsto pirkimas su paskola – vienas didžiausių sprendimų gyvenime. Būsto paskola dažniausiai imama 20–30 metų laikotarpiui, todėl jai svarbu kruopščiai pasiruošti ir įvertinti finansines galimybes.

Kad išvengtumėte klaidų ir jaustumėtės saugiai ilgalaikėje perspektyvoje, prieš pasirašydami sutartį ne tik išiklausykite į nekilnojamojo turto ekspertų patarimus, bet ir atsakykite sau į keturis svarbius klausimus.

1. Ar išsirinkote tinkamiausią būstą?

Būsto kainos ilgalaikėje perspektyvoje paprastai auga, bet ne visada. Jeigu ateityje norėsite būstą parduoti, svarbu, kas jis būtų likvidus. Pasidomėkite rajono plėtros planais, susisiekimu, NT ekspertų vertinimu. Geriau rinktis kokybišką būstą perspektyviame rajone – jis išlaikys vertę.

Taip pat pagalvokite apie ateitį. Jeigu planuojate šeimos padidėjimą, ar tuomet šis būstas jums tiks? Ar rajone yra vaikų darželių, kokią mokyklą turės lankyti vaikas pagal gyvenamąją vietą?

Įsitikinkite, kad neperkate katės maiše. Juk nenorėtumėte, kad po kelerių metų kaimynystėje iškiltų didelis prekybos centras, o rami užmiesčio gatvė virstų triukšmingu aplinkkelio. Pasižiūrėkite teritorijos planavimo dokumentus, ypač jeigu šalia – neužstatytas žemės sklypas.

2. Ar galėsite sau leisti maksimalią įmoką?

Bankai paprastai reikalauja, kad paskolos mokėjimai neviršytų 40 proc. šeimos pajamų. Pavyzdžiui, jeigu šeimos pajamos yra 2 500 eurų per mėnesį „į rankas“, maksimali paskolos suma kas mėnesį gali siekti apie 1 000 eurų. Bet ar tokio dydžio paskola jums tikrai bus pakeliama?

Suskaičiuokite ne tik visas būtinąsias išlaidas: maistą, drabužius, transportą, komunalinius mokesčius, poilsį, bet ir neužmirškite, kad gali atsirasti netikėtų išlaidų.

Be to, paskola imama ilgam laikui, per kurį norėsite ne tik mokėti paskolą, bet ir gyventi – keliauti, eiti į restoranus, nusipirkti ką nors gražaus. Tad skaičiuodami, kiek paskolos galėsite mokėti kas mėnesį, pasilikite tam tikrą rezervą.

3. Ar turite finansinę pagalbę?

Net jei šiandien atrodo, kad įvertinote viską ir finansiniai išsipareigojimai jums netaps nepakeliama našta, prisiminkite, kad per 20–30 metų gali nutikti begalė dalykų.

■ Prisiimdami didelius finansinius išsipareigojimus, įvertinkite, ar jūsų profesija perspektyvi, ar darbo vieta stabili, ar turite karjeros galimybių. ■

■ Įsitikinkite, kad neperkate katės maiše. Juk nenorėtumėte, kad po kelerių metų kaimynystėje iškiltų didelis prekybos centras, o rami užmiesčio gatvė virstų triukšmingu aplinkkelio. Pasižiūrėkite teritorijos planavimo dokumentus, ypač jeigu šalia – neužstatytas žemės sklypas. ■

Prisiimdami didelius finansinius įsipareigojimus, įvertinkite, ar jūsų profesija perspektyvi, ar darbo vieta stabili, ar turite karjeros galimybių. Pasiruoškite tam atvejui, jeigu kuris nors šeimos narys netektų darbo. Kad finansinė našta netikėtai netaptų per didelė, sunkesniems gyvenimo laikotarpiams būtina turėti 3–6 mėnesių šeimos išlaidų dydžio finansinę pagalbę.

4. Ar pagalvojote, kas bus, jeigu nutiks nelaimė?

Gyvybės draudimas imant būsto paskolą Lietuvoje nėra privalomas, todėl apie blogiausią paprastai negalvojame, bet imdami paskolą paklauskite savęs: kas bus, jeigu šeimoje nutiks nelaimė?

Kai susergama sunkia liga, netenkama darbingumo arba patiriama artimo žmogaus netektis ir dar tenka sukti galvą, kaip išmokėti būsto paskolą, būna sunku. Gyvybės draudimas ypač svarbus, jei šeimoje yra tik vienas pagrindinis maitintojas. Jo netekę, kiti šeimos nariai gali patirti labai didelių finansinių sunkumų.

Gyvybės draudimo kaina priklauso nuo draudžiamąjo amžiaus, sveikatos būklės, pasirinktų apsaugų ir draudimo sumos. Specialistai rekomenduoja iš karto pasirinkti optimalią gyvybės draudimo sumą, kuri nelaimės atveju šeimai padėtų per kelerius metus atsistoti ant kojų, o idealiu atveju – padengtų būsto paskolą.

Daiva SELICKAITĖ
UAB „Salve Agency“

KAIP ATSAKINGAI INVESTUOTI Į KRIPTOVALIUTAS:

visas emocijas būtina vyti šalin

Investuoti į kriptovaliutas, lygiai taip pat, kaip ir į bet koki kitą turtą, kuris susijęs su rizika, būtina atsakingai. Nesvarbu, kokio dydžio sumas investuojate, tą daryti galite tik vadovaudamiesi sveiku protu, be emocijų ir turėdami aiškų planą. Kai kuriems žmonėms lengva prarasti kontrolę, sako investavimo ekspertai, todėl investavimo jokia būdu negalima painioti su azartiniais lošimais.

Kriptovaliutų kainoms nuolat smarkiai kylant ir krentant, nesunku prarasti šaltą protą. Tačiau priimant sprendimus ramiai ir apgalvotai, atliekant kruopščią analizę, diversifikuojant savo investicijas, naudojant rizikos valdymo įrankius ir nepasiduodant bandos jausmui, investavimas į kriptovaliutas gali būti ne mažiau racionalus nei tradicinių vertybinių popierių pirkimas.

Kriptovaliutos dažnai siejamos su didele investicine rizika, teigiama, kad jos pernelyg sunkiai nuspėjamos, tačiau rinkai augant ir stabilizuojantis atsiranda daugiau įrankių bei metodų, leidžiančių valdyti riziką, priimti atsakingus sprendimus ir generuoti grąžą.

„Išmaniosios prekybos platformos, išsamios rinkos analizės ir pažangūs finansiniai instrumentai investuojantiems į kriptovaliutas suteikia vis daugiau kontrolės. Investuojant į šią dažnam vis dar labai naują turto klasę, galima ne tik sumažinti nuspėjamumo poveikį, bet ir paversti kriptovaliutų prekybą strategiškai apgalvotu procesu. **Svarbiausia yra investuoti atsakingai, atlikti išsamius tyrimus ir nuolat tobulinti savo žinias apie rinkos tendencijas bei naujoves**“, – sako **Jonas Juengeris**, *Lietuvoje veikiančio didžiausios pasaulyje kriptovaliutų keityklos „Binance“ padalinio „Bifinity“ vadovas.*

Atsakingas investavimas apima aiškaus plano ir strategijos sudarymą, pamatuotą rizikos įvertinimą, emocijų kontrolę bei nuolatinį domėjimąsi ir mokymąsi.

Kaip išvengti emocingo investavimo

Emocijas daugelis finansų ekspertų išskiria kaip vieną rizikingiausių dalykų investuojant. Emocijų veikiami sprendimai dažniausiai baigiasi nesėkmėmis: sandoriai sudaromi pernelyg dažnai, prekiaujama siekiant atsigriebti už ankstesnes nesėkmes, nesilaikoma arba net neturima jokie investavimo plano, neįvertinama rizikos tolerancija ir t. t.

Emocinis investavimas dažnai kur kas labiau primena paprasčiausią loteriją, o ne atsakingą finansų valdymą. Emocionaliems investuotojams vienodai smarkiai pirkti ir parduoti kriptovaliutas norisi tiek sėkmingai uždirbus, tiek praradus didelę pinigų sumą.

Besivadovaujančius emocijomis nesunkiai paveikia bandos jausmas, FOMO (angl. *Fear of missing out*) efektas.

Visgi tik pats investuotojas gali nuspręsti, ar jo emocijos vienu ar kitu atveju gali paveikti investicinius sprendimus. Vienas esminių atsakingos prekybos principų – gebėjimas atpažinti situacijas, kai emocijos ar impulsai gali neigiamai paveikti sprendimų priėmimą. Patyrę investuotojai tokias situacijas atpažįsta lengviau, pradedantiesiems tą padaryti nepalyginti sunkiau.

Vienas būdų išvengti emocingo investavimo – **nustatyti prekybos valandas ir griežtai laikytis grafiko.** Jei investavimui mėgstate skirti

■ **Emocinis investavimas dažnai kur kas labiau primena paprasčiausią loteriją, o ne atsakingą finansų valdymą.** ■

daugiau laiko, kaip ir kiekviename kitame darbe reiktų daryti pertraukas. Jos ypač naudingos po itin sėkmingos ar nesėkmingos prekybos atkarpų, nes abi šios situacijos dažnai sukelia euforiją ar nusivylimą, kuris vilioja nukrypti nuo iš anksto numatyto plano.

Reikia turėti aiškų planą

Atsakinga prekyba kriptovaliutomis yra neatsiejama ir nuo aiškaus investavimo plano. Prekybos procesas turėtų būti sistemingas, pagrįstas iš anksto nustatytomis taisyklėmis, o ne intuicija ar emocijomis.

Struktūrinis požiūris į prekybą leidžia išlaikyti aštrų protą, laikytis strategijos ir priimti labiau apgalvotus sprendimus.

Visų pirma derėtų išsiaiškinti, kokių rezultatų investuojant siekiama: tikimasi uždirbti kuo greičiau ir labiau rizikuojant ar kriptovaliutas perkant kaip ilgalaikę investiciją. Čia svarbu įvertinti, kokią riziką esate pasirengę priimti.

Rizikos tolerancija apibūdina investuotojo norą ir gebėjimus atlaikyti galimus nuostolius, kurių gali pasitaikyti net ir konservatyviai investuojant. Pradedantieji investuotojai tai reiškia, kad svarbu suprasti savo galutinius tikslus, dabartinę finansinę situaciją ir įvertinti žinių apie pasirinktus investicinius produktus lygį.

Paprastai, kuo ilgesnis investavimo laikotarpis, tuo didesnę riziką investuotojas gali priimti, nes ilgalaikė grąža dažnai atsveria trumpalaikius rinkos svyravimus.

„Į asmeninį investavimo planą turėtų būti įtraukta ne tik prekyba, bet ir nuodugni rinkos analizė. Norint pelningai investuoti, būtina nuolat stebėti situaciją rinkoje, sekti tendencijas. Kuo daugiau informacijos investuotojas turi, tuo atsakingesnius sprendimus gali priimti. Prekybos plano laikymasis reikalauja disciplinos ir kantrybės, kartais geriau pradėti tik gerai pasidomėjus, nei mokytis klystant“, – sako J. Juengeris.

Diversifikacija investuojant į kriptovaliutas

Dar vienas esminių atsakingo investavimo principų – diversifikacija, kai kapitalas paskirstomas tarp įvairių turto klasių ir finansinių priemonių, siekiant sumažinti investavimo riziką. **Tinkamai subalansuotas portfelis leidžia investuotojams efektyviau siekti savo finansinių tikslų.**

Pagrindinė diversifikavimo idėja – neleisti, kad portfelio vertė pernelyg priklausytų nuo vienos turto klasės, pavyzdžiui, akcijų, obligacijų ar kriptovaliutų. Jei vienos klasės turtas prarastų vertę, kitos galėtų padėti išlaikyti bendrą portfelio stabilumą.

Didesnė dalis profesionalių investuotojų didelę portfelio dalį skiria mažiau rizikingoms turto klasėms. Investuojant ilgesniam laikotarpiui, į savo investicinį krepšelį galima įtraukti daugiau rizikingesnių investicijų. Diversifikavimas leidžia sukurti investicijų portfelį, kuris geriau prisitaiko prie rinkos pokyčių ir padeda sumažinti galimus nuostolius.

Vis dėlto net ir investuojant vien tik į kriptovaliutas, diversifikacija taip pat labai svarbi. Kriptovaliutų portfelio subalansavimas yra panašus į tradicinių investicinių portfelių valdymą – svarbiausia diversifikuoti savo investicijas tarp skirtingų kriptovaliutų. Nors investavimas į šią turto klasę dažnai laikomas rizikingu, tinkamas diversifikavimas gali padėti reikšmingai sumažinti bendrą riziką.

Norint efektyviau valdyti savo kriptovaliutų portfelį, galima naudoti trečiųjų šalių portfelio stebėjimo programas, kurios automatizuoja procesą.

Atsakingas požiūris į saugumą

Atsakingas investavimas neatsiejamas nuo būtiniausių saugumo priemonių.

Pirma, rinkitės gerai žinomas, daug vartotojų turinčias, licencijuotas prekybos platformas.

Antra, būtina saugoti prisijungimų prie kriptovaliutų piniginių, bankų sąskaitų duomenis. Niekada neatskleiskite savo slaptažodžių, privačių raktų ar autentifikavimo duomenų kitiems asmenims.

Trečia, svarbu mokytis atpažinti apgaubingas schemas, pinigų išviliojimo būdus ir pan.

Parengta pagal UAB „Headline Agency“ pateiktą inf.

DARBO STALAS APIE JUS PASAKO DAUGIAU, nei manote

Kad ir kur dirbtumėte, biure ar namuose, darbo stalas dažnai tampa tarsi magnetas, traukiantis popierius, puodelius, laidus, užrašus ir net atsitiktinius daiktus. Nepastebimai ima kauptis netvarka, kuri blaško dėmesį ir trukdo susikaupti. Kad darbas vyktų sklandžiai, padeda paprasta ir aiški tvarkos sistema.

Nors palaikyti švarą gali atrodyti nesudėtinga, ilgainiui toje pačioje darbo aplinkoje lengva priprasti prie daiktų sankaupos. Tvarkinga darbo erdvė svarbi ne tik dėl estetikos – ji prisideda prie didesnio produktyvumo, geresnės emocinės savijautos ir stipresnio profesinio įvaizdžio.

„Niekas nenori gaišti laiko ieškodamas daiktų ar dokumentų. Skaitmeniniai sprendimai, tokie kaip dokumentų laikymas debesijoje (angl. *cloud*), mažina popieriaus kalnus ant jūsų stalo, todėl padeda išlaikyti darbo vietą tvarkingą ir funkcionalią“, – sako „*Tele2*“ inovacijų ekspertas Arnoldas Lukošius.

Netvarka veikia ne tik fizinę aplinką – ji daro įtaką ir psichologinei būsenai: **blaško, kelia įtampą ir dažnai atspindi vidinį žmogaus ar visos komandos chaosą.**

Švari ir organizuota darbo vieta kuria profesionalų įvaizdį – klientams, kolegoms ir partneriams parodo atsakingą požiūrį į darbą ir pagarbą aplinkiniams.

PATARIMAI, KAIP SUSITVARKYTI DARBO VIETĄ IR PADIDINTI PRODUKTYVUMĄ

■ 1. Organizuokite pagal naudojimo dažnumą

Dažniausiai naudojamus daiktus laikykite po ranka – stalčiaus viršuje ar ant stalo. Rečiau naudojami daiktai gali rasti vietą žemesniuose stalčiuose ar spintelėse. Taip sumažinsite laiką jų paieškai ir dirbsite efektyviau.

■ 2. Rūšiuokite: „Pasilikti“, „Išmesti / perdirbti“, „Atiduoti“

Trys dėžės – vienas sprendimas: „pasilikti“, „išmesti / perdirbti“ ir „atiduoti“. Net jeigu sunku atsisveikinti su daiktais, ši sistema padeda

■ Tvarkinga darbo erdvė svarbi ne tik dėl estetikos – ji prisideda prie didesnio produktyvumo, geresnės emocinės savijautos ir stipresnio profesinio įvaizdžio. ■

lengviau apsispręsti. Pavyzdžiui, nebenaudojamą elektroniką galima padovanoti arba atiduoti į specialias perdirbimo vietas. Vienas iš būdų – pasinaudoti gamintojų ar operatorių siūloma senos įrangos surinkimo programa: atnešus į „Tele2“ saloną seną telefoną, galima gauti nuolaidą naujam įrenginiui.

■ 3. Sutvarkykite laidus

Laidai – slaptas ir neišsenkantis netvarkos šaltinis. Kiekvieną laidą pažymėkite lipduku (galite naudoti etikečių spausdintuvą), naudokite tvarkykles ar spaustukus, kad jie nesipainiotų. Laidų laikiklius galima pasigaminti patiems, pavyzdžiui, iš batų dėžių ar tuščių popierinių ritinėlių.

■ 4. Nufotografuokite savo darbo vietą

Paprastas, bet efektyvus būdas rasti motyvacijos tvarkytis – pažvelgti į savo darbo aplinką iš šalies. Nuotraukoje dažnai lengviau pamatyti tai, kas kasdien tiesiog praslysta pro akis: netvarką, nereikalingas smulkmenas ar vizualinį triukšmą.

■ 5. Skaitmeninkite užrašus ir dokumentus

Popieriniai dokumentai – viena dažniausių netvarkos priežasčių. Naudokitės programėlėmis, tokiomis kaip „Adobe Scan“, kurios leidžia lengvai nuskenuoti dokumentus ir išsaugoti juos debesyje (pvz., „Google Drive“ ar „Dropbox“). Taip dokumentai visada bus po ranka, o stalas – tvarkingas. Vizitines korteles taip pat galima tiesiog nufotografuoti ir perkelti kontaktus į telefoną.

■ 6. Ugdykite įprotį

Kaskart atsinešę naują daiktą (pvz., dokumentą ar laišką), iškart nuspręskite, ką su juo daryti: išsaugoti, išmesti ar perkelti kitur. Tai padeda užkirsti kelią netvarkai dar prieš jai susikaupiant.

Parengė Asta Buitkutė, UAB „Tele2“

SEPTYNI PATARIMAI, kaip elgtis su jaunesniu vadovu

Jūsų vadovas jaunesnis 10 ar net 20 metų? Tai ne priežastis nerimauti dėl savo amžiaus ar bandyti globoti „per jauną“ viršininką. Pateikiame keletą patarimų, kaip atsisakyti įprastų stereotipų, užmegzti gerus santykius ir sklandžiai bendradarbiauti su jaunesniu vadovu.

Atsisakykite stereotipų

Dažnai kyla klausimas, kaip toks jaunas žmogus gali būti protingesnis ir kompetentingesnis už mane? Esame įpratę manyti, kad karjeros laiptais kopinama pamažu, o viršūnę pasiekia tik patyrę ir išmintingi specialistai. Vis dėlto ši nuostata, grindžiama amžiumi ar darbo stažu, dažnai yra abejotina, o daugelyje šiuolaikinių sričių – tiesiog neaktuali.

Karjeros sėkmė priklauso nuo daugelio veiksnių: išsilavinimo, pasirengimo, talento, patirties ir atsakomybės. Užuot svarstę, kodėl „jaunas ir veržlus“ gavo šį postą, objektyviai įvertinkite jo darbą.

Gerbkite vadovą

Lengviausias būdas užmegzti konstruktyvų ir malonų bendravimą su naujuoju vadovu – parodyti jam pagarbą. Gerbdami kitą žmogų, dažniausiai sulaukiate tokio pat atsako. Net jei gu naujiena jus pribloškė, reaguokite santūriai: **venkite kandžių pastabų, nemokykite jaunesnio vadovo, „kaip gyventi“.**

Nekorektiška kritikuoti vadovą be pagrindo, demonstruoti savo pranašumą ar intelektą. Dar

blogiau – kurti intrigas ir bandyti perimti lyderio vaidmenį. Patikėkite, naujasis vadovas taip pat jaučia įtampą ir yra suinteresuotas užmegzti gerus santykius.

Be to, jeigu pernelyg susitelksite į amžiaus skirtumus, galite ne tik pakenkti savo karjerai, bet ir psichologinei savijautai.

Užmegzkite sklandžią komunikaciją

Neigiamas požiūris į jauną vadovą neretai kyla dėl to, kad tenka keisti įprastą darbo tvarką. Jaunesni vadovai dažnai vengia ilgesnių

asmeninių susitikimų – jie linkę bendrauti žinutėmis ar per darbo pokalbių platformas.

Norėdami gerai suprasti savo vadovą, galbūt **turėsite išmokti naujų profesinių terminų, santrumpų, įvaldyti keletą reikalingų programų ir prisitaikyti prie spartesnio darbo tempo.** Pasirūpinkite, kad jūs ir vadovas „kalbėtumėte ta pačia kalba“.

Mokykitės

Darbuotojams dažnai nemalonu, kai juos pataiso jaunesni vadovai. Jeigu jums tai pažįstama, pasistenkite patobulinti savo įgūdžius, kad atitiktumėte šiuolaikinius reikalavimus. Palaikykite naujas iniciatyvas, net jeigu atrodo, kad „ir taip viskas puikiai veikia“.

Inovacijos gali apimti naujus darbo metodus, technologijas, įrankius, perėjimą prie kitų platformų ar formatų. Tokios idėjos gali kilti bet kokio amžiaus vadovams, o jūsų tikslas – **prisitaikyti ir parodyti, kad esate tikras profesionalas.**

Nebijokite! Pokyčiai tikrai bus naudingi. Galėsite įvertinti savo profesinį lygį ir neišvengiamai išmoksate naujų dalykų. Gali būti, kad būtent to jums ir trūko.

Dalinkitės

Nepamirškite – patirtis yra jūsų pranašumas. Išvalgūs jauni vadovai, susidūrę su stipriais savo srities specialistais, dažniausiai nori

užmegzti draugiškus santykius ir perimti žinias. Būkite naudingi – padėkite perprasti nerašytas įmonės taisykles, pasidalykite išvalgomis. Jau nystės ir patirties derinys gali sukurti naujus darbo metodus, kurie bus naudingi tiek įmonei, tiek tarpusavio santykiams.

Negalvokite apie amžių

Būta laikų, kai vyresnio žmogaus intelektas laikytas neginčijamu pranašumu, tačiau pasaulis gerokai pasikeitė. Galite girtis, kiek metų dirbate įmonėje, pasakoti, kaip augote ir brendote kartu su ja, bet mažai tikėtina, kad jaunam vadovui tai paliks išpūdį.

Pamirškite amžių! **Kalbėkite su vadovu tik kompetencijų kalba**, nes tai tinkamiausias ir konstruktyviausias bendravimo būdas.

Nebūkite auklė

Kai kurie darbuotojai mėgsta globoti naujokus. Vis dėlto svarbu vengti globėjiško tono, familiarumo ar per daug draugiško bendravimo. Galbūt manote, kad toks elgesys padės pelnyti jauno vadovo pasitikėjimą ir sulauksite dėkingumo? Tikėtina, kad poveikis bus priešingas.

Nepaisydami amžiaus skirtumo, gerbkite ribas ir išlaikykite profesinį atstumą.

Pagal užsienio spaudą parengė
Karolina SADAUSKAITĖ

DARBE BUHALTERIS GALI PAKENKTI SAVO SVEIKATAI: patarimai, kaip to išvengti

Buhalteriai puikiai žino, kad sėdimasis gyvenimo būdas kenkia sveikatai, tačiau dauguma net nebando su tuo kovoti dėl laiko trūkumo.

Kaip prasideda daugelio darbuotojų darbo diena? Sėdame prie kompiuterio ir kartais pakylame tik per pietus. Dėl to sutrinka kraujotaka, ima skaudėti nugarą.

Ką darome neteisingai ir kaip tai pakeisti?

Netinkama sėdėseną

Net jeigu sėdite ant ergonomiškos kėdės, sureguliuotos pagal ūgį, krūvis stuburui yra 40 procentų didesnis nei stovint. Būtent dėl netinkamos sėdėsenos atsiranda nugaros skausmai ir greitas nuovargis. Reikia kuo daugiau judėti, darbo metu naudokitės bet kokia proga: **užuot skambinę, nueikite pas kolegą, vietoj lifto lipkite laiptais ir pan.**

Gydytojai siūlo kelis paprastus, bet veiksmingus pratimus, kuriuos galima atlikti sėdint:

- pakaitomis lenkite ir tieskite pėdas (judesiai į save / nuo savęs), po to pakaitomis lenkite ir tieskite kojų pirštus;
- suglauskite kojas, pėdos turi būti lygia-grečiai;
- abi kojas pakelkite ant pirštų galiukų, nuleiskite ant kulnų, po to vėl pakelkite ant pirštų. Kartokite 15–20 kartų.

Išnaudokite laiką prie spausdintuvo. Kol laukiate dokumentų, suglauskite kojas, rankas nuleiskite palei šonus. Giliai įkvėpkite ir lėtai pakilkite ant pirštų galų. Iškvėpdami lėtai grįžkite į pradinę padėtį.

Biuro darbuotojai dažnai susiduria su riešo skausmais – vadinamuoju kompiuterinės pelės sindromu. Kad jo išvengtumėte, stenkitės, kad dilbiai visiškai remtųsi į stalą. Išbandykite tris naudingus pratimus:

- prie alkūnės, apie 1,5–2 cm nuo sąnario, suraskite nedidelį sukietėjimą ir pradėkite jį masažuoti. Toje rankoje, kurią masažuojate, jausite pirštų tirpimą;
- sulenkite ranką per alkūnę ir judėkite, tarsi mėtytumėte kamuoliuką į grindis;
- suspauskite ir atleiskite kumštį.

Netinkama mityba

Daugelis darbo metu nesilaiko sveikos mitybos principų. Vieni renkasi greitąjį maistą, kiti nuolat geria arbatą su bandelėmis ir sumuštiniais. Be visaverčių pusryčių ir pietų sutrinka skrandžio veikla, o tai sukelia neigiamų pasekmių visam organizmui.

Situaciją dar labiau blogina nekokybiška kava iš automatų, rūkymas ir įtampa.

Patarimai

- Pusryčiaukite namuose arba iškart atėję į darbą.
- Tinkami pusryčiai: avižinė košė, omletas su viso grūdo duona.

- Venkite saldumynų, šviežių daržovių ir vaisių tuščiu skrandžiu.
- Negerkite kavos ar stiprios arbatos tuščiu skrandžiu – rinkitės paprastą vandenį.
- Vietoj saldumynų per kavos pertraukas rinkitės džiovintus vaisius, riešutus, šviežius vaisius ar natūralų jogurtą.
- Sumuštinį su dešra galima pakeisti sveikesne alternatyva – ant viso grūdo duonos ar trupučio užtepkite varškės ar dėkite lieso sūrio.

Kaip išsaugoti regėjimą

Apie 80 proc. darbo laiko buhalteriai praleidžia žiūrėdami į monitorių. Kas valandą patartina 10–15 minučių pailsėti nuo kompiuterio. Ar daug kas laikosi šios taisyklės? Būtent todėl buhalteriai dažnai nešioja akinius ar lęšius. Net tie, kurie neturi regėjimo problemų, dažnai skundžiasi vadinamuoju „sausų akių sindromu“. Jam būdingas akių paraudimas, sausumo ar smėlio pojūtis akyse.

Atitraukite monitoriaus ekraną 50–60 cm nuo akių. Jeigu blogai matote, padidinkite vaizdą ar šriftą, bet netraukite ekrano arčiau.

Šie keli patarimai padės išsaugoti jūsų regėjimą:

- darbo metu venkite kontaktinių lęšių;
- gerkite daugiau vandens;
- naudokite akių lašus, kai tik prireikia – „dirbtines ašaras“;
- dažniau mirksėkite;
- stalą pastatykite taip, kad neakintų šviesa;
- klaviatūra ir monitorius turi būti tiesiai prieš jus, ne įstrižai.

Pratimai akių raumenims

- **Užmerkite akis ir lengvai paspauskite akių obuolius** – tai skatina kraujotaką.
- **Stipriai užsimerkite, tada atmerkite akis.**
- **Nukreipkite žvilgsnį tolyn, tada į savo nosį.**
- **Žiūrėkite aukštyn–žemyn, kairėn–dešinėn**, galvos nejudinkite.
- **Apsukite akis ratu:** pirmiausia – pagal laikrodžio rodyklę, tada – prieš ją.
- Kiekvieną pratimą kartokite po 5 kartus, 1–2 kartus per dieną.

KAIP IŠSAUGOTI BUHALTERIO SVEIKATĄ: GYDYTOJO PATARIMAI

Mylėkite save

Skamba banaliai, bet retas paiso šio patarimo. Tik jūs atsakote už savo sveikatą. Dažniau pasigaminkite sveiko maisto, sportuokite, atlikite akių ir kitus pratimus. Savaitgaliais daugiau laiko būkite gryname ore, prasmingai leiskite laiką. Maži įpročiai – dideli pokyčiai!

Naudokite aromaterapiją

Viena iš sėdimojo darbo pasekmių – **lėtinio nuovargio sindromas**.

Pagerinti savijautą padeda **eteriniai aliejai** (galima naudoti kvapų difuzorių):

- citrinos,
- mandarino,
- greipfruto.

Atlikite „sofos pratimus“

Grįžę namo atsigulkite ant lygaus paviršiaus. Po kojomis pasidėkite, pavyzdžiui, susuktą antklodę, kad jos būtų aukščiau nei kūnas. Pabūkite taip bent **10 minučių** – kojoms akimirksniu palengvės.

Prieš miegą ir ryte, dar gulėdami ant nugaros, **1–2 minutes „minkite dviratį“**.

Atlikite masažą

Kokybiškas masažas padeda **sulėtinti osteochondrozės** ir kitų judamojo aparato ligų vystymąsi. Ypač naudinga reguliariai atlikti **kaklo ir pečių juostos masažą**. Būtinai kreipkitės į **sertifikuotus specialistus**, o ne atsitiktinius paslaugų teikėjus.

Daugiau judėkite

- Telefonu kalbėkite stovėdami.
- Užuoat važiavę, eikite pėsčiomis.
- Kas 45 minutes pakilkite du aukštus ir nusileiskite atgal.

Lankytės baseine – vandenyje gerinama laikysena, sumažėja stuburo diskų apkrova.

LIEPA 2025

P		7	14	21	28
A	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Š	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
Sav.	27	28	29	30	31

2025 m. liepos mėn. mokesčių sumokėjimo, deklaravimo ir kitų prievolių kalendorius

Kalendorius parengtas pagal 2025 m. liepos 10 d. galiojusius norminius aktus.

Terminas	Prievolė	Pavadinimas
1	2	3
Liepos 15 d.	sumokėti	GPM nuo liepos 1–15 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojo A klasės pajamoms
		Pelno mokestį nuo birželio mėn. išmokėtų dividendų
		VSD įmokas (už darbuotojus) už birželio mėn.
		Pelno mokestį nuo per birželio mėn. užsienio vienetams išmokėtų pajamų, apmokestinamų pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio
		Akcizus už birželio mėn.
		Privalomuosius atskaitymus nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už birželio mėn.
	pateikti	Pelno mokesčio nuo birželio mėn. išmokėtų dividendų deklaracijos FR0640 formą
		Akcizų deklaraciją už birželio mėn.
		SAM pranešimą už apdraustuosius už birželio mėn.
		Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formą
Liepos 21 d.	pateikti	Gaunamų ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis i.SAF už birželio mėn.
Liepos 25 d.	sumokėti	PVM už birželio mėn.
	pateikti	PVM deklaraciją (FR0600) ir ataskaitą (FR0564) už birželio mėn. Formą FR1070 – žemės ūkio produkcijos pirkėjo pradelstas skolas žemės ūkio produkcijos pardavėjams už birželio mėn.
Liepos 31 d.	sumokėti	GPM nuo liepos 16–31 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojo A klasės pajamoms PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už liepos mėn.

Palmiros horoskopas buhalteriams

LIEPOS 15-oji, ANTRADIENIS

Apgaulingas laikas. Naujų darbų neplanuokite – imkitės to, ką gerai išmanote, ką norite atnaujinti, užbaigti. Nepalanku kreiptis į vadovą dėl atlyginimo.

LIEPOS 16-oji, TREČIADIENIS

Prieš ko nors imdamiesi, susikaupkite ir apmąstykite savo užduotis – šiandien skubėti netinka, kitaip galima painiava, klaidos. Dažniau darykite pertraukas – dėl įtampos galimi galvos skausmai. Netinkamas laikas kreiptis į vadovybę.

LIEPOS 17-oji, KETVIRTADIENIS

Pasistenkite kuo daugiau nuveikti, kad nieko skubaus nereikėtų atidėti rytdienai. Venkite impulsyvių sprendimų, nereaguokite į provokacijas. Palankus metas mokytis, gera diena profesinėms konsultacijoms.

LIEPOS 18-oji, PENKTADIENIS

Daug darbų nesiimkite, nieko naujo nepradėkite. Stigs atidos, susikaupimo, tad dažniau tikrinkite atliekamus darbus.

LIEPOS 19-oji, ŠEŠTADIENIS

Palankus metas pamąstyti, nusiraminti. Tinka peržiūrėti daiktus, atrinkti nebenaudojamus. Jeigu tektų dalyvauti šventėje, svarbu saikas.

LIEPOS 20-oji, SEKMADIENIS

Palanki diena šventėms, renginiams, pristatymams. Geras laikas teikti dovanas.

LIEPOS 21-oji, PIRMADIENIS

Taupykite jėgas, nesiimkite sunkių užduočių, nieko naujo nepradėkite. Netinkama diena darbo sutartims.

LIEPOS 22-oji, ANTRADIENIS

Nieko naujo nesiimkite – palanku ką nors užbaigti, apibendrinti. Netinkamas laikas svarbiems pokalbiams, susitarimams. Šiandien nesikreipkite į vadovą dėl uždarbio.

LIEPOS 23-oji, TREČIADIENIS

Baikite darbus, nieko naujo nepradėkite. Nesiimkite painių užduočių, dažniau tikrinkite atliekamus darbus. Netinkamas laikas skųstis darbdaviui ar ko nors prašyti.

LIEPOS 24-oji, KETVIRTADIENIS

Mėnulio mėnesio pabaigos laikas, kai išauga įtampa, nerimas. Netinka imtis nieko naujo. Tiesa, seksis ieškoti klaidų, pavyks jas taisyti. Patartina baigti ir apibendrinti atliktus darbus.

LIEPOS 25-oji, PENKTADIENIS

Jaunaties metas, tinkamas pamąstyti apie ateitį, kurti planus. Svarbu santarvė, geranoriškumas. Venkite konfliktų, siekite kompromisų.

LIEPOS 26-oji, ŠEŠTADIENIS

Daugiau bendraukite, megzkite naujas pažinis, svečiuokitės. Puikus laikas bičiuliškiems susibūrimams, šventėms, pramogoms.

LIEPOS 27-oji, SEKMADIENIS

Būsime išradingi, kupini energijos, seksis bendrauti. Geras laikas kelionėms, viešnagėms, palankios sveikatinimo procedūros.

LIEPOS 28-oji, PIRMADIENIS

Palankus metas intensyviai veiklai: analizuokite duomenis, skaičiuokite, tvarkykite dokumentus. Gera diena darbo susitikimams.

Savaitraščio steigėja ir leidėja bendrovė „Pačiolis“

SAVAITRAŠČIO REDAKCIJA

Vyriausiasis redaktorius
doc. dr. auditorius **Gediminas KALČINSKAS**

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
auditorius **Gintautas DEVEIKIS**
(finansinė apskaita)

Vaidotas Dauskurdas
(teisė)

Oksana Galin
(mokesčiai)

Marina Guptor
(mokesčiai, i.MAS)

auditorius **Valdas Jagminas**
(buhalterinė menedžmento apskaita)

Vaidotas Narušis
(informacinės technologijos)

Administratorius
Andrej Šadrakov

Maketuotojos:
Ramutė Kalčinskienė
Virginija Keblienė

Kalbos redaktorės
Laura Šuikienė, Danguolė Vanagaitė

A.s. LT157044060000914441 AB SEB banke
Leidyklos „Pačiolis“ 2 398 leidinys
Pasirašyta spaudai 2025 07 10
Leidinyt tik prenumeruojamas
Ofsetinė spauda.
Rinko ir maketavo leidykla „Pačiolis“
Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
Kareivių 13B, Vilnius

- Rankraščiai nerecenzuojami ir negražinami.
- Išspausdinti straipsniai gali nesutapti su redakcijos nuomone.
- Visi paryškinimai bei kitokie teksto išskyrimai (taip pat norminiuose aktuose) gali būti atlikti redakcijos.
- Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį redakcija neatsako.
- Perspausdinant „Buhalterijos“ straipsnius, būtina nuoroda.

Redakcijos adresas:

Kalvarijų g. 129, LT-08221 Vilnius
tel. (0 5) 2101 266
el. paštas buhalterija@paciolis.lt

Dėl leidinių prenumeratos, platinimo ir reklamos
kreiptis tel. (0 5) 2700 636 arba
el. paštu reklama@paciolis.lt

Galvosūkis SUDOKU

SUDOKU lentelė susideda iš devynių stulpelių ir devynių eilučių, suskirstytų į 9 langelius. Visa lentelė dar suskirstyta į 9 langelių (3 × 3) kvadratus.

Pagal susitarimą galvosūkiuose naudojami skaitmenys, tačiau matematiniai ryšiai čia nėra svarbūs, taigi gali būti galvosūkio variantai naudojant kitus simbolius, pavyzdžiui, abėcėlės raides ar spalvas.

Žaidimo esmė – įrašyti skaitmenis nuo 1 iki 9 į stulpelius, eilutes ir 9 langelių (3 × 3) kvadratus taip, kad skaitmenys nesikartotų.

			8					
	1				3			
4		6		1		8		
	9		2		8			
1		5		8			6	
	3		9		1			
5		2		4		3		
	7				9			
			7					

4	8	2	6	3	5	1	7	9
7	3	6	9	1	4	8	5	2
5	9	1	8	7	2	3	6	4
9	2	4	1	6	8	5	3	7
8	6	5	3	2	7	9	4	1
3	1	7	4	5	9	6	2	8
2	4	9	5	8	3	7	1	6
6	5	8	7	4	1	2	9	3
1	7	3	2	9	6	4	8	5

Patarimus ir sprendimus rasite interneto svetainėje www.sudoku.lt. Šio galvosūkio atsakymą spausdinsime kitame savaitraščio numeryje.

Galvosūkio SUDOKU, išspausdinto savaitraštyje „Buhalterija“ Nr. 23–24 (1014–1015) liepos 1 d., atsakymas.

Buhalterinės apskaitos programa

CENTAS

PAGRINDINIAI PROGRAMOS PRIVALUMAI:

- PATOGI DARBE
- LENGVAI ĮSISAVINAMA
- VILIOJANTI KAINA

Tel./faks. (8-5) 233 39 37
Mob. (8-699) 4 95 62
www.edlonta.lt

Užs. 1953bam

- ? Abejojate, ar visus mokesčius apskaičiuojate ir sumokate teisingai?
- ? Nežinote, kaip pasinaudoti mokestinėmis lengvatomis?
- ? Nežinote, kaip elgtis VMI patikrinimo atveju?
- ? Nežinote, kaip sumažinti savo atsakomybę mokesčių srityje?

TAI YPAČ AKTUALU DABAR, VYKSTANT MOKESČIŲ PAKEITIMAMS!

Nuotolinis seminaras

MOKESČIAI: esmė, legalūs mažinimo būdai ir vadyba įmonėje

VISIEMS įmonių buhalteriams ir vadovams!

- **Pagrindinių įmonės mokamų mokesčių esmė** (tarifai, deklaravimas ir sumokėjimas, mokesčių apskaičiavimo ryšys su buhalterine apskaita).
- **Mokesčių optimizavimas ir mokestinės lengvatos** (optimizavimo ir planavimo galimybės ir būdai, mokestinių alternatyvų ir lengvatų sąrašas, leidžiamų atskaitymų didinimas, neleidžiamų atskaitymų mažinimas, kiti klausimai).
- **VMI mokesčių sumokėjimo ir deklaravimo administravimas** (iMAS esmė, patikimas ir nepatikimas mokesčių mokėtojas, pranešimai VMI, mokestiniai patikrinimai, baudos, palūkanos ir delspinigiai, įmonės vadovo ir mokesčių administratoriaus santykiai, mokesčių tikslinimas ir senatis, susitarimas su VMI dėl mokesčių, mokestinės paskolos ir sumokėjimo atidėjimai).
- **Mokesčių vadyba įmonėje** (įmonės vadovo ir apskaitą tvarkančio asmens (ATA) atsakomybė, vidaus kontrolė ir tvarkos, apskaitos ir mokesčių apskaičiavimo politika įmonėje, mokesčių dokumentai ir registrai).

Seminaras jau parengtas, trukmė – apie 17 ak. val.

LEKTORIAI

aud. doc. dr. **Gediminas KALČINSKAS**, konsultantė ekspertė **Oksana GALIN**, konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**, aud. **Gintautas DEVEIKIS**

Kiekvienas seminaro dalyvis: • gaus kokybišką seminaro vaizdo įrašą • gaus išsamiai parengtą atspausdintą seminaro knygą • išklausyti seminarą galės tiek kartų, kiek reikia.

Kaina savaitraščio BUHALTERIJA prenumeratoriams

iki liepos 31 d. – tik 117 € 167 € (PVM netaikomas).

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą (TS_Vmk)**, **pristatymo adresą**, **tel. numerį** ir **el. pašto adresą**.

VISKAS, ką svarbu žinoti apie įmonės automobilius –

naujame aktualiame
nuotoliniame seminare

„AUTOMOBILIS ĮMONĖJE: apskaita, apmokestinimas ir dokumentavimas. Geroji praktika ir būdai išvengti mokesčių rizikų“

PROGRAMA

1. Įmonės **automobilio įsigijimo ir eksploatavimo išlaidų** apskaitos reikalavimai. Automobilio būtinybės įmonės veiklai pagrindimas.
2. **Lizingo būdu** įsigyto automobilio apskaitos ypatumai. Atgalinis lizingas.
3. Automobilio **pirkimo PVM atskaitos** galimybės ir ribojimai. **Elektromobilių PVM** atskaitos ypatumai.
4. **Pardavimo PVM** apskaičiavimas ir PVM tarifų taikymas **parduodant automobilį**. Maržos schemos taikymas.
5. Automobilių eksploatavimo ir remonto išlaidų pripažinimo **leidžiamais atskaitymais** reikalavimai.
Nuo 2025 m. taikomi lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidų ribojimai.
6. **Degalų ir elektros energijos** apskaitai keliami reikalavimai mokesčių įstatymuose. Suvartojimą pagrindžiančių dokumentų pavyzdžiai.
7. **Aplinkos taršos mokesčio** už suvartotus degalus apskaičiavimas ir taikomos lengvatos.

SEMINARO LEKTORĖS:

konsultantės ekspertės

Oksana GALIN ir Marina GUPTOR.

Trukmė – 5 ak. val.

SEMINARO KAINA – 137 €

(PVM netaikomas).

Kaina

**„Pačiolio“ 74-ojo didžiojo
seminaro dalyviams – tik 62 €.**

KIEKVIENAS NUOTOLINIO

SEMINARO DALYVIS:

- gaus kokybiškus seminaro vaizdo įrašus;
- gaus išsamiai parengtą spausdintą seminaro knygą;
- išklausti seminarą galės tiek kartu, kiek reikės;
- seminarą išklausti galės sau patogioje vietoje ir norimu laiku.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502)

a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.

Mokėjimo nurodyme BŪTINAI įrašykite

PREKĖS KODĄ (TS123N), PRISTATYMO ADRESĄ,

EL. PAŠTĄ ir TEL. NUMERĮ.

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. seminarai@paciolis.lt arba

www.Paciolis.lt

Užs. 2563am